

**UCHWAŁA NR XIV/104/25
RADY GMINY MIEDZIANA GÓRA**

z dnia 27 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2022-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54) Rada Gminy Miedziana Góra uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2022-2023, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedziana Góra.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Łukasz Woźniak

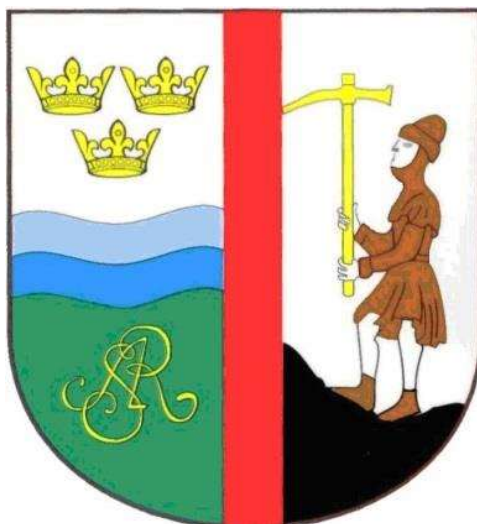
Uzasadnienie

do uchwały Rady Gminy Miedziana Góra w sprawie przyjęcia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2022-2023

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, w celu efektywnej realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu lokalnym, co 2 lata należy przedłożyć Radzie Gminy raport z realizacji programu ochrony środowiska. W dokumencie pn.: **„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023”** zostały określone zadania do zrealizowania w poszczególnych latach obowiązywania Programu.

W przedłożonym raporcie wskazano opis przeprowadzonych działań ze wskazaniem kwot i źródeł finansowania jakie zostały wykonane w latach 2022 oraz 2023 r. Przedmiotowe opracowanie w swojej treści zawiera analizę stanu środowiska- poszczególnych obszarów interwencji oraz ocenę realizacji w okresie sprawozdawczym celów i zadań Programu. Wyznaczone cele i zadania są pochodną stanu i zagrożeń środowiska i związane są z możliwymi do podjęcia, przez gminę oraz inne jednostki, działaniami zamierzającymi do racjonalnego korzystania i ochrony środowiska. Stanowią wytyczne do określania m.in. zadań inwestycyjnych, a stopień ich wdrażania związany jest z możliwościami finansowymi Gminy Miedziana Góra i innych jednostek i podmiotów.

Podjęcie uchwały ma na celu przedstawienie Radzie Gminy Miedziana Góra realizowanych zadań ujętych w ww. Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra. Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy Prawo Ochrony Środowiska po przedstawieniu raportu Radzie Gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

**Raport z realizacji
„Programu Ochrony Środowiska dla Gminy
Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na
lata 2020-2023”
za lata 2022 – 2023**

Miedziana Góra, 2025

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

Wykaz skrótów.....	5
1. Wstęp.....	6
1.1. Podstawa prawna.....	6
1.2. Okres sprawozdawczy	6
1.3. Źródła danych	6
1.4. Zakres opracowania	6
2. Charakterystyka gminy Miedziana Góra	7
2.1. Położenie	7
2.2. Komunikacja.....	10
2.3. Demografia	11
2.4. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	14
2.5. Klimat.....	15
2.6. Gleby.....	17
2.7. Wody powierzchniowe i podziemne.....	19
2.8. Rzeźba terenu i budowa geologiczna	24
2.9. Zasoby geologiczne	24
2.10. Formy ochrony przyrody	26
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Miedziana Góra.....	37
3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	37
3.2. Zagrożenia hałasem.....	47
3.3. Promieniowanie elektro-magnetyczne	49
3.4. Gospodarowanie wodami	51
3.5. Gospodarka wodno-ściekowa	53
3.6. Zasoby geologiczne	57
3.7. Gleby.....	58
3.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów.....	59
3.9. Zasoby przyrodnicze	64
3.10. Zagrożenia poważnymi awariami	65
3.11. Edukacja ekologiczna.....	66
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	67
5. Ocena systemu monitoringu	69
5.1. Ochrona powietrza.....	73
5.2. Monitoring hałasu	75
5.3. Gospodarka wodna.....	79
5.3.1. Monitoring wód powierzchniowych	79

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2022-2023*

5.3.2. Monitoring wód podziemnych	80
5.4. Monitoring jakości gleb	81
Podsumowanie.....	82
Spis tabel.....	85
Spis rysunków.....	86

Wykaz skrótów

b.d.	brak danych
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
EFRR	Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
FDS	Fundusz Dróg Samorządowych
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG PIG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy
JCW	Jednolita część wód
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPD	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPZPO	Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
MPA	Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu
MSC	Miejscowość
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POIiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POKzA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
GPSZOK	Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
UE	Unia Europejska
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich
ZDP	Zarząd Dróg Powiatowych
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZGK	Zakład Gospodarki Komunalnej
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. 2024 r. poz. 54.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza, co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Ostatni Program Ochrony Środowiska dla gminy Miedziana Góra został przyjęty Uchwałą Nr XXI/173/16 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 29.09.2016 r. Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację polityki ochrony środowiska gminy Miedziana Góra. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2029 z perspektywą na lata 2020-2023” sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie, określonych dla gminy Miedziana Góra.

Raport obejmuje okres od **1 stycznia 2022 – 31 grudnia 2023 r.**

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z:

- Gminy Miedziana Góra;
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach;
- Nadleśnictwo Kielce;
- Nadleśnictwo Zagnańsk;
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Kielcach;
- Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach;
- Zarząd Dróg Powiatowych w Kielcach;
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach.

1.4. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

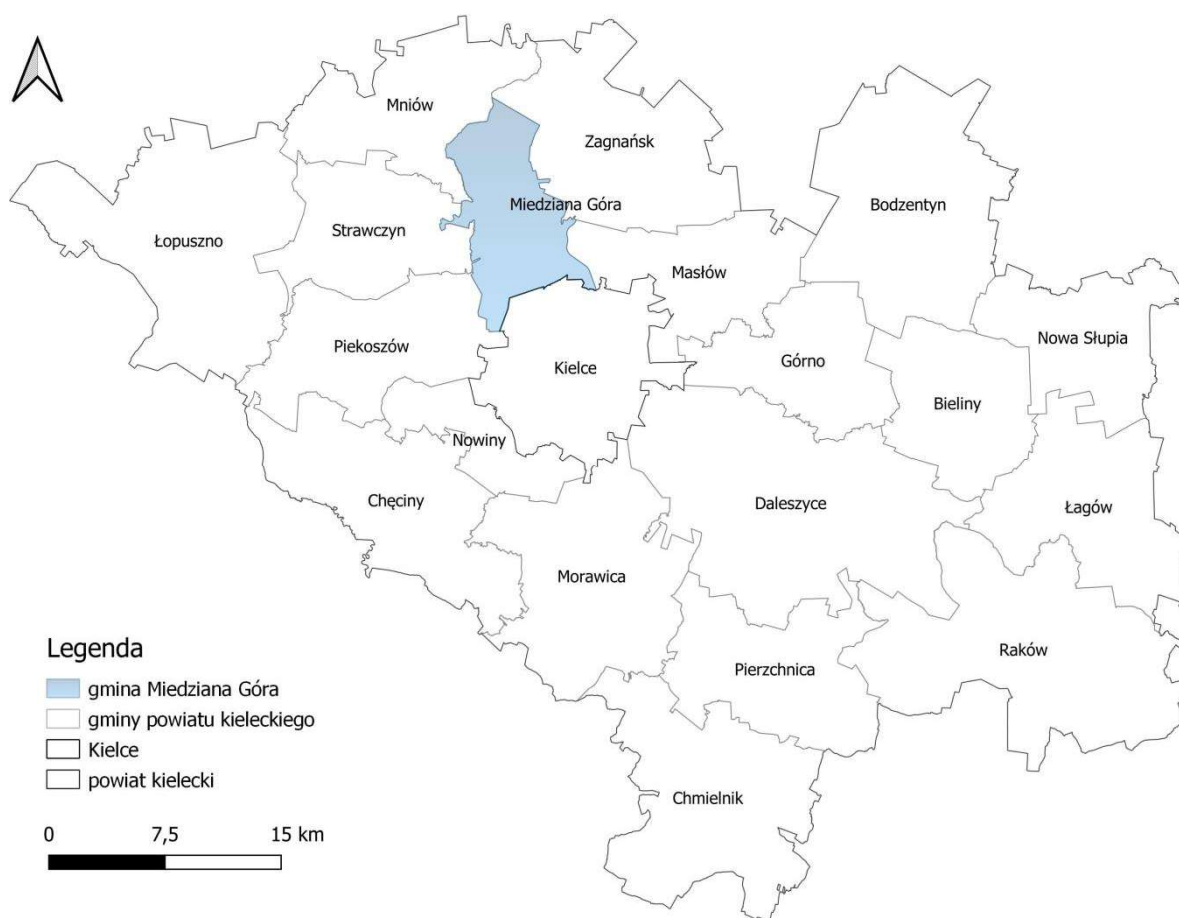
- Charakterystyka gminy Miedziana Góra;
- Zakres realizacji Programu;
- Ocena realizacji Programu;
- Ocena systemu monitoringu;
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka gminy Miedziana Góra

2.1. Położenie

Gmina Miedziana Góra położona jest w centralnej części województwa świętokrzyskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Kielce. Gmina graniczy:

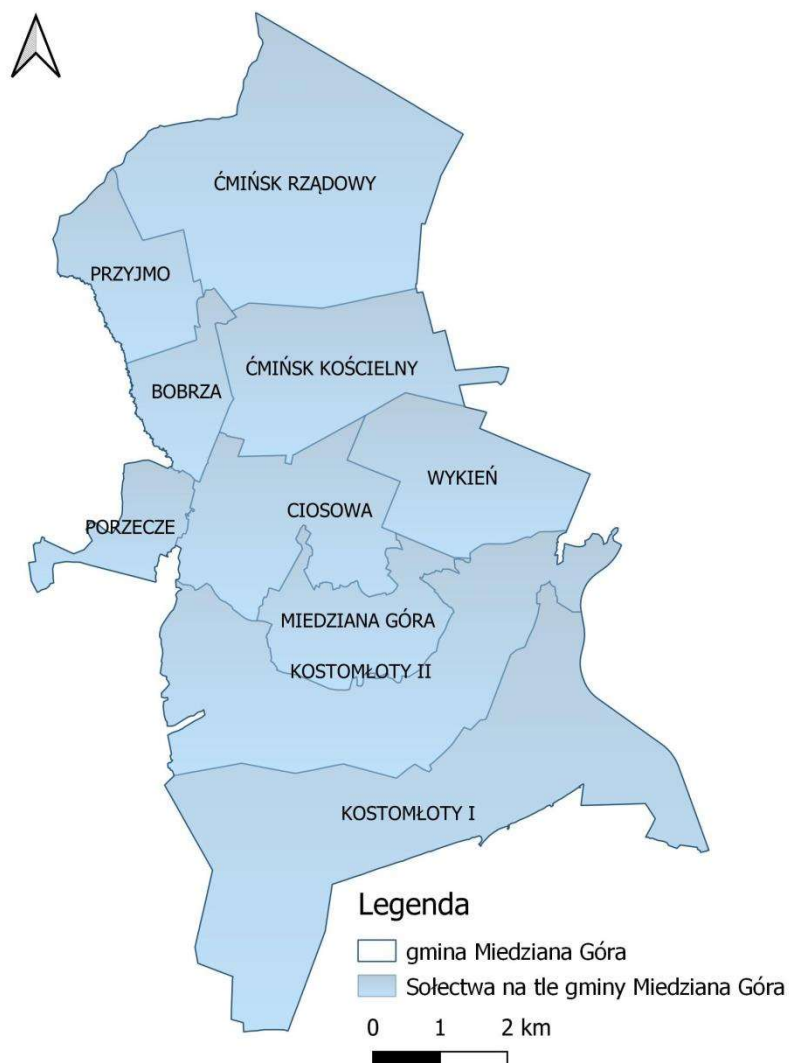
- od południowego - zachodu z Gminą Piekoszów;
- od zachodu z Gminą Strawczyn;
- od północnego zachodu z Gminą Mniów;
- od południowego wschodu z Gminą Masłów;
- od północnego zachodu z Gminą Zagnańsk;
- od południa z Gminą Kielce.

Rysunek 1. Gmina Miedziana Góra na tle powiatu kieleckiego

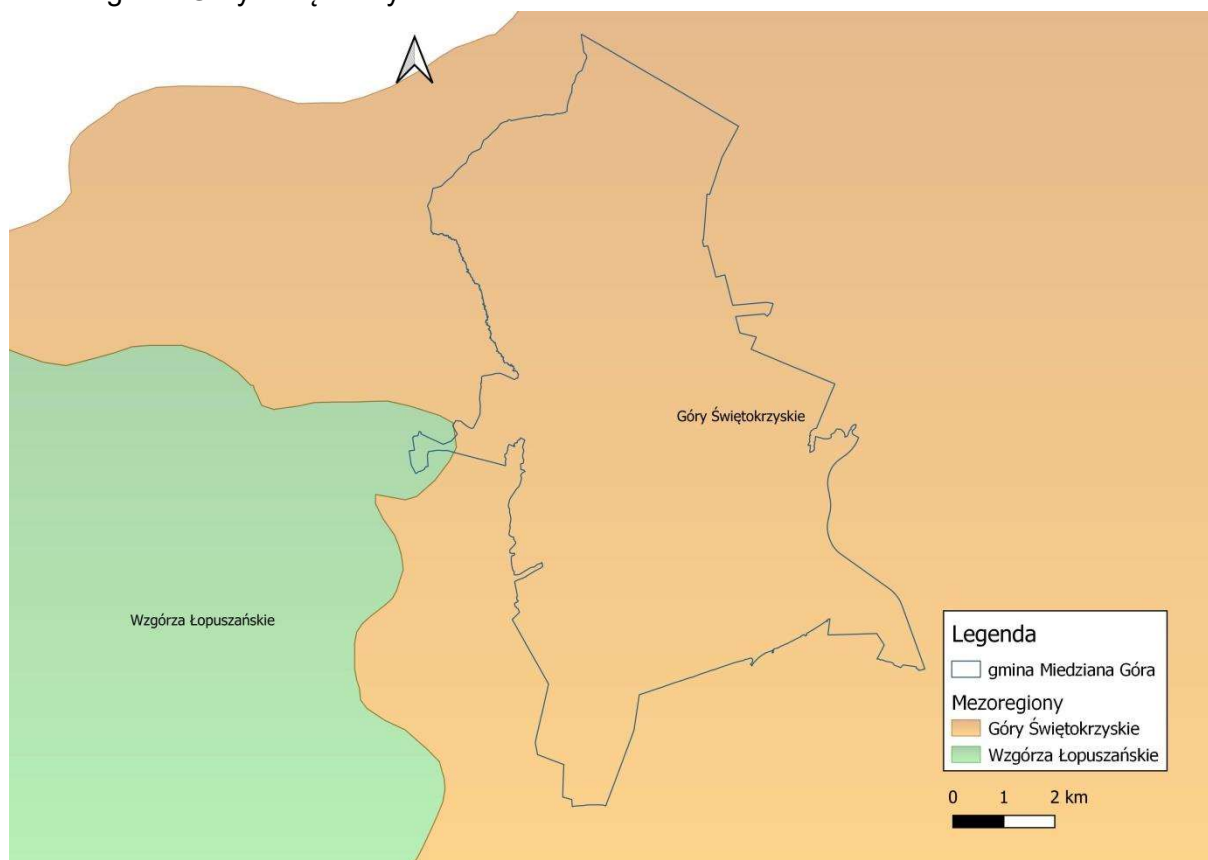
źródło: opracowanie własne

Powierzchnia gminy Miedziana Góra wynosi 7 114 ha. W skład gminy wchodzi 10 sołectw.

Rysunek 2. Sołectwa na tle gminy Miedziana Góra
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego gmina Miedziana Góra leży w obrębie megaregionu Niżu Wschodnioeuropejskiego, w prowincji Wyżyn Polskich, podprowincji Wyżyna Małopolska, makroregionu Wyżyna Kielecka, mezoregionu Góry Świętokrzyskie.

Rysunek 3. Położenie Gminy Miedziana Góra na tle regionów fizycznogeograficznych
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ

2.2. Komunikacja

Przez Gminę Miedziana Góra przebiegają droga krajowa S-7 Gdańsk-Warszawa-Kielce-Kraków-Chyżne o długości na terenie gminy 7,5 km, droga krajowa nr 74 Kraśnik-Opatów-Kielce-Sulejów-Łódź o długości na terenie gminy 13,3 km, droga wojewódzka nr 748 Miedziana Góra-Ruda Strawczyńska o długości na terenie gminy 4,0 km oraz droga wojewódzka nr 750 Ćmińsk-Lekomín o długości na terenie gminy 1,6 km.

Rysunek 4. Układ głównych dróg na terenie gminy Miedziana Góra
źródło: opracowanie własne

2.3. Demografia

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2023 r. gminę Miedziana Góra zamieszkiwało 12 563 osób, z czego 6 216 stanowili mężczyźni, natomiast 6 347 kobiety. Powierzchnia gminy wynosi 71 km², co wraz z liczbą zamieszkujących go ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 176,6 os./km².

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.12.2023 r.)

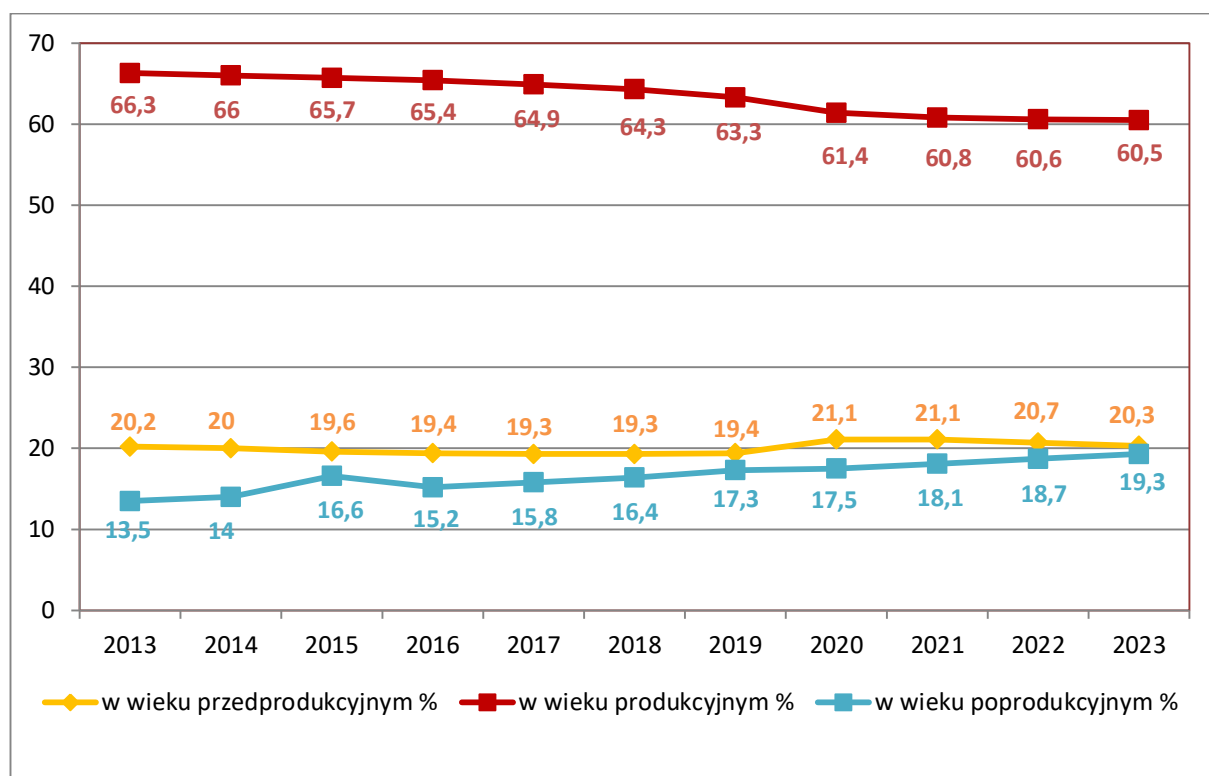
Wskaźnik	Jednostka	Wartość		
		2021	2022	2023
Ludność według miejsca zameldowania				
Liczba ludności (ogółem)	osoba	12 402	12 478	12 563
Liczba mężczyzn	osoba	6 136	6 173	6 216
Liczba kobiet	osoba	6 266	6 305	6 347
Wskaźnik ludności w mieście				
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	72	92	90
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	osoba	5,8	7,4	7,2
Saldo migracji zagranicznych	osoba	1	0	3
Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności	osoba	0,08	0,00	0,24
Ludność na 1 km ²	osoba	174,3	175,4	176,6
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	osoba	5,8	6,1	6,8
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem				
W wieku przedprodukcyjnym	%	21,1	20,7	20,3
W wieku produkcyjnym	%	60,8	60,6	60,5
W wieku poprodukcyjnym	%	18,1	18,7	19,3

źródło: GUS, Stan, Ruch naturalny i wędrownikowy ludności w roku według podziału administracyjnego

Tabela 2. Procesy demograficzne w gminie Miedziana Góra w latach 2013-2023

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2013	11 074	97	1	36
2014	11 182	12	1	55
2015	11 260	115	0	17
2016	11 304	42	5	24
2017	11 381	77	13	17
2018	11 488	71	2	19
2019	11 632	83	2	43
2020	12 331	82	2	-1
2021	12 402	72	1	-13
2022	12 478	92	0	-12
2023	12 563	90	3	-13

źródło: GUS, Stan, Ruch naturalny i wędrownictwo ludności w roku według podziału administracyjnego

Rysunek 5. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

źródło: GUS, opracowanie własne

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie wzrasta. Zaobserwować można również starzenie się społeczeństwa przejawiające się w zwiększającej się dynamicznie populacji osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie gminy Miedziana Góra zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3. Bezrobocie na terenie gminy Miedziana Góra

Wskaźnik	Jednostka miary	2021	2022	2023
Bezrobotni zarejestrowani wg płci				
Ogółem	osoba	258	202	208
Mężczyźni	osoba	134	93	104
Kobiety	osoba	124	109	104
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym				
Ogółem	%	3,4	2,7	2,7
Mężczyźni	%	3,3	2,3	2,6
Kobiety	%	3,5	3,1	2,9

źródło: GUS

2.4. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

W 2023 roku łączna długość sieci kanalizacji wynosiła 107,6 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych jest 2 837 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z kanalizacji sanitarnej w 2023 roku korzystało 71,0 % ludności. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy kształtuje się na dobrym poziomie i sukcesywnie się rozwija.

Tabela 4. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Miedziana Góra

Parametr	J.m.	2021	2022	2023
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	94,6	107,4	107,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 318	2 650	2 837
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	246,0	250,1	275,7
Ścieki oczyszczane odprowadzone	dam ³	237,0	263,0	289,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	8 195	8 648	8 914
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	66,1	69,3	71,0

źródło: GUS

W 2023 roku łączna długość sieci wodociągowej wynosiła 137,6 km. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 3 832 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z sieci wodociągowej w 2023 roku korzystało 98,5 % ludności. Sieć wodociągowa na terenie gminy kształtuje się na dobrym poziomie i sukcesywnie się rozwija.

Tabela 5. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Miedziana Góra

Parametr	J.m.	2021	2022	2023
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)	km	131,0	135,9	137,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 670	3 746	3 832
Woda dostarczona	dam ³	404,0	398,5	406,7
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	384,0	360,2	367,1
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	31,1	29,0	29,3
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	98,5	98,5	98,5

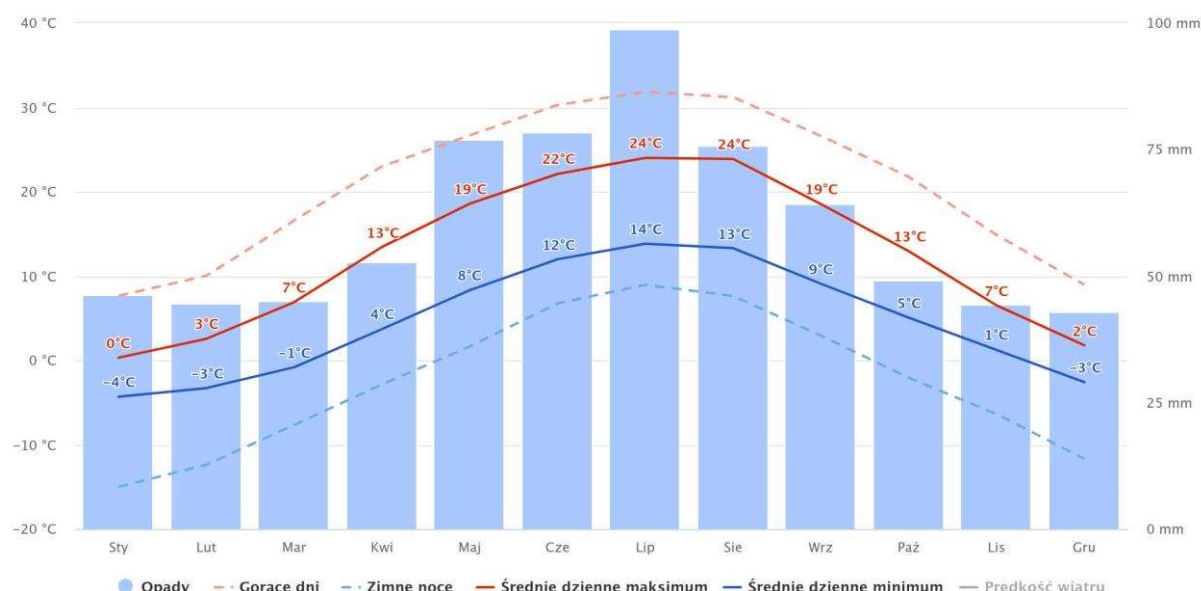
źródło: GUS

2.5. Klimat

Gmina Miedziana Góra, położona w województwie świętokrzyskim, wyróżnia się umiarkowanym klimatem, który jest charakterystyczny dla środkowej Polski. Klimat ten cechuje się wyraźnymi sezonowymi zmianami temperatur oraz opadów. Średnia dzienna maksymalna temperatura waha się od około 0°C w najzimniejszym miesiącu, czyli styczniu, do 24°C w najcieplejszych miesiącach, jakimi są lipiec i sierpień. Z kolei średnia dzienna minimalna temperatura wynosi od -4°C w styczniu do 14°C w lipcu, co świadczy o znaczących różnicach temperatur między zimą a latem.

Pod względem opadów najbardziej deszczowym miesiącem jest czerwiec, kiedy to średnia suma opadów wynosi około 75 mm. Natomiast najmniej deszczu przypada na luty, gdzie opady wynoszą około 25 mm. Takie rozłożenie opadów oznacza, że letnie miesiące są stosunkowo wilgotne, co może sprzyjać rozwojowi roślinności i działalności rolniczej, natomiast zimowe miesiące są suche i mroźne.

Miedziana Góra
50.94°N, 20.55°E (307 m n.p.m.).
Model: ERA5T.

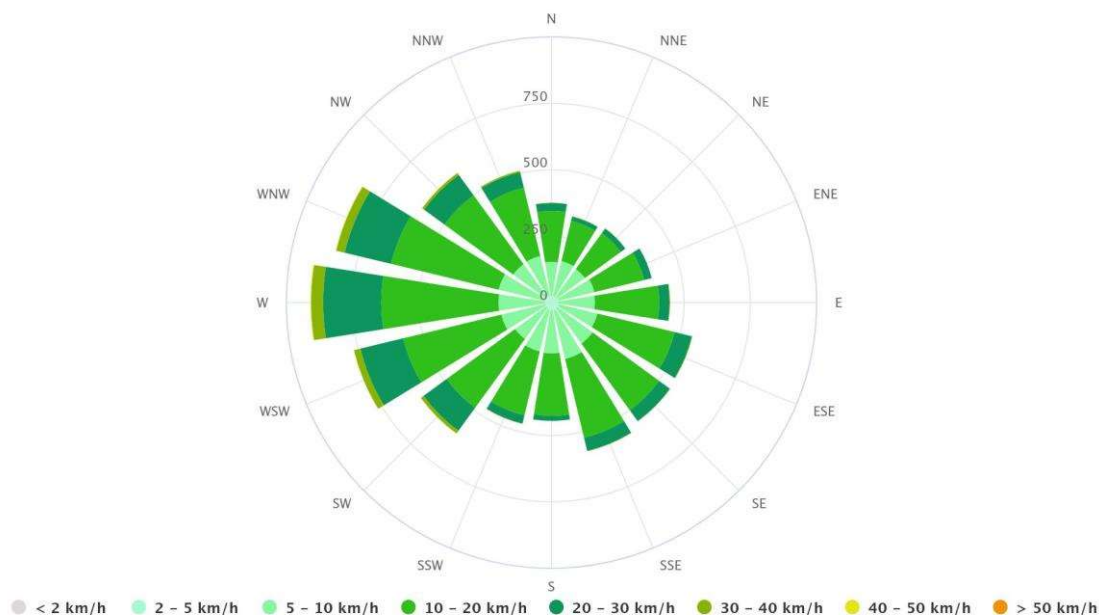
Rysunek 6. Średnie temperatury i opady występujące na terenie gminy Miedziana Góra

źródło: www.meteoblue.com

Wiatry w gminie Miedziana Góra są przeważnie umiarkowane. Najczęściej wieją z kierunku zachodniego oraz południowo-zachodniego, osiągając prędkość od 5 do 20 km/h. Mocniejsze wiatry, przekraczające prędkość 30 km/h, są rzadkością. Takie warunki sprawiają, że klimat jest stosunkowo łagodny, choć w miesiącach zimowych można odczuwać zwiększoną ekspozycję na chłodne masy powietrza.

Miedziana Góra

50.94°N, 20.55°E (307 m n.p.m.),
Model: ERA5T.

Rysunek 7. Róża wiatrów gminy Miedziana Góra

źródło: www.meteoblue.com

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO₂).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak także nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.

2.6. Gleby¹

Klasy bonitacyjne gleb ornych sieci monitoringu chemizmu gleb:

- **klasy I** – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne);
- **klasy II** – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I;
- **klasy III (IIIa i IIIb)** – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odnaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji;
- **klasy IV (IVa i IVb)** – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone);
- **klasy V** – gleby orne słabe, są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne, do tej klasy zaliczamy również gleby położone na terenach nie posiadających melioracji albo takich, które do melioracji się nie nadają;
- **klasy VI** – gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Na terenie gminy Miedziana Góra występują gleby zróżnicowane pod względem systematycznym, jak i przydatności do celów rolniczych. W przeważającej ilości są to gleby słabe i bardzo słabe, wykształcone głównie na piaskach.

Na terenie gminy wyróżniamy następujące typy gleb:

- **Pseudobielicowe** – wytworzone z różnych piasków gliniastych, występują na całym obszarze gminy, zarówno na gruntach ornych, jak i użytkach zielonych; są to gleby kwaśne i lekko kwaśne;
- **Brunatne wylugowane** – wytworzone z piasków całkowitych i niecałkowitych, często zalegają na skale wapiennej, występują na terenie całej gminy;
- **Brunatne kwaśne** – wytworzone ze skał z natury kwaśnych, zajmują dość znaczne powierzchnie, część z nich wykształciła się z gleb bielicowych leśnych;
- **Czarne ziemie właściwe i zdegradowane** – wytworzone z piasków gliniastych lekkich, gliniastych mocnych i pyłów zwykłych; występują w terenach niżej położonych i w dolinach rzecznych, na obszarach nie podlegających zalewom. Występują głównie na terenach użytków zielonych w miejscowościach: Ciosowa, Ćmińsk Kościelny, Kostomłoty Pierwsze, Kostomłoty Drugie, Miedziana Góra, Tumlin. Posiadają odczyn kwaśny lub słabo kwaśny o średniej zawartości próchnicy;

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

- **Rędziny brunatne** – wytworzone ze zwietrzeliny wapieni dewońskich; występują na terenie miejscowości Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie; są to rędziny płytkie lub średnio-głębokie;
- **Mady** – występują na terenach zalewowych dolin rzecznych pod gruntami ornymi i użytkami zielonymi na terenie miejscowości Ćmińsk Rządowy, Ćmińsk Kościelny i Porzecze; są to gleby lekkie, bardzo lekkie i średnie o odczynie kwaśnym;
- **Gleby mułowo – torfowe** – powstały w wyniku procesu torfotwórczego i procesu namulania, występują wyłącznie na użytkach zielonych w miejscowościach Bobrza i Kostomłoty Pierwsze;
- **Gleby murszowo – mineralne i murszowe** – wykształcone w warunkach trwałego lub okresowego nadmiernego uwilgotnienia; występują pod użytkami zielonymi na terenie miejscowości Ciosowa, Ćmińsk Kościelny, Kostomłoty Drugie i Porzecze;
- **Gleby glejowe** – są to gleby mineralne o składzie mechanicznym piasków gliniastych i pyłów zwykłych zalegających na pisku luźnym i glinie, występują na użytkach zielonych w miejscowościach Ćmińsk Rządowy, Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie.

Nie stwierdzono zanieczyszczenia gleb występujących na terenie omawianej gminy metalami ciężkimi. Na terenie omawianej gminy dominują gleby kwaśne i bardzo kwaśne.

2.7. Wody powierzchniowe i podziemne

Podstawową jednostką gospodarki wodnej w myśl polskiego prawa, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (2000/60/WE) jest Jednolita Część Wód (JCW). Jednolite części wód dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd).

Wody powierzchniowe

Jednolita część wód powierzchniowych – rozumie się przez to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny;
- sztuczny zbiornik wodny;
- struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części;
- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

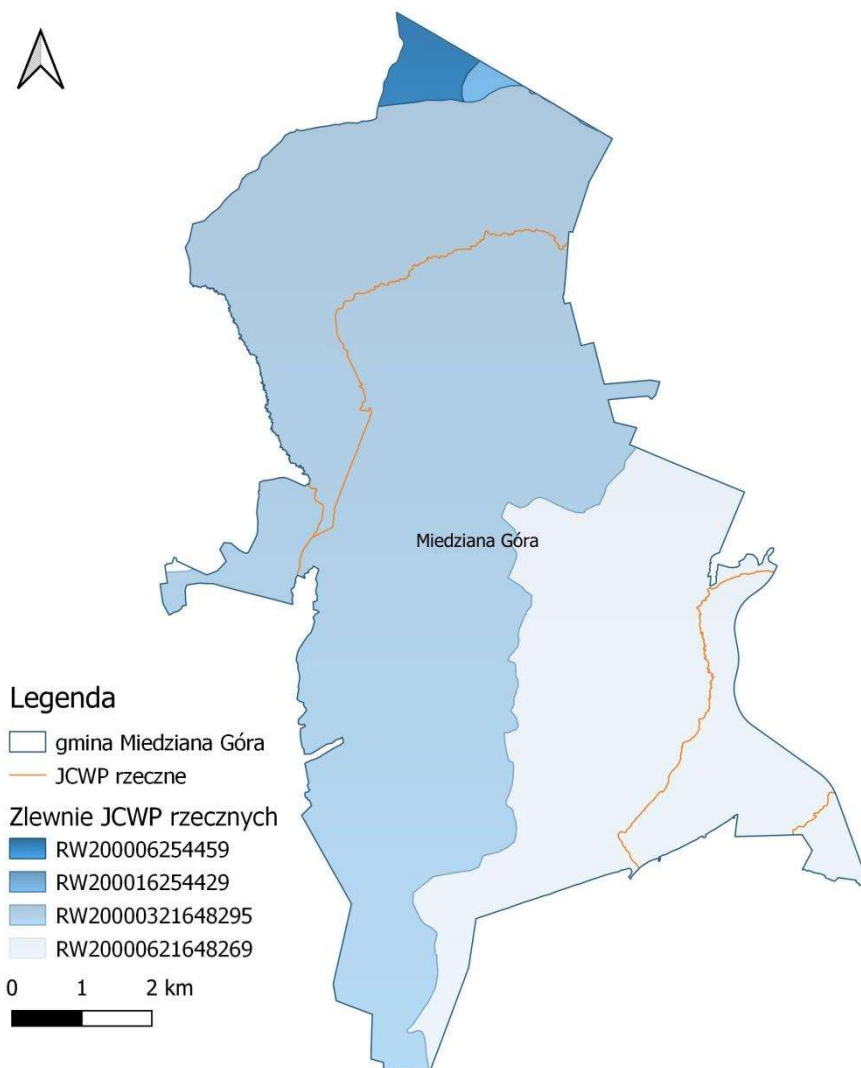
Gmina Miedziana Góra leży w zasięgu 5 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych.

Główną rzeką, która odwadnia całą gminę jest rzeka Bobrza z dwoma lewobrzeżnymi dopływami: Sufraganiec (przepływa przez południowo-wschodnią część gminy) oraz Ciemnica (odwadnia północno-zachodnią część gminy). Dodatkowo północna część jest odwadniana przez rzeki Krasną i Czarną Taraszkę, które są dopływami Czarnej Koneckiej.

Tabela 6. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Miedziana Góra

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW20000621648269	Sufraganiec
RW20000321648295	Bobrza
RW200003216299	Wierna Rzeka
RW200006254459	Czarna od Krasnej do Plebanki
RW200016254429	Krasna

źródło: karty.apgw.gov.pl

Rysunek 8. JCWP na tle gminy Miedziana Góra

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Wody podziemne

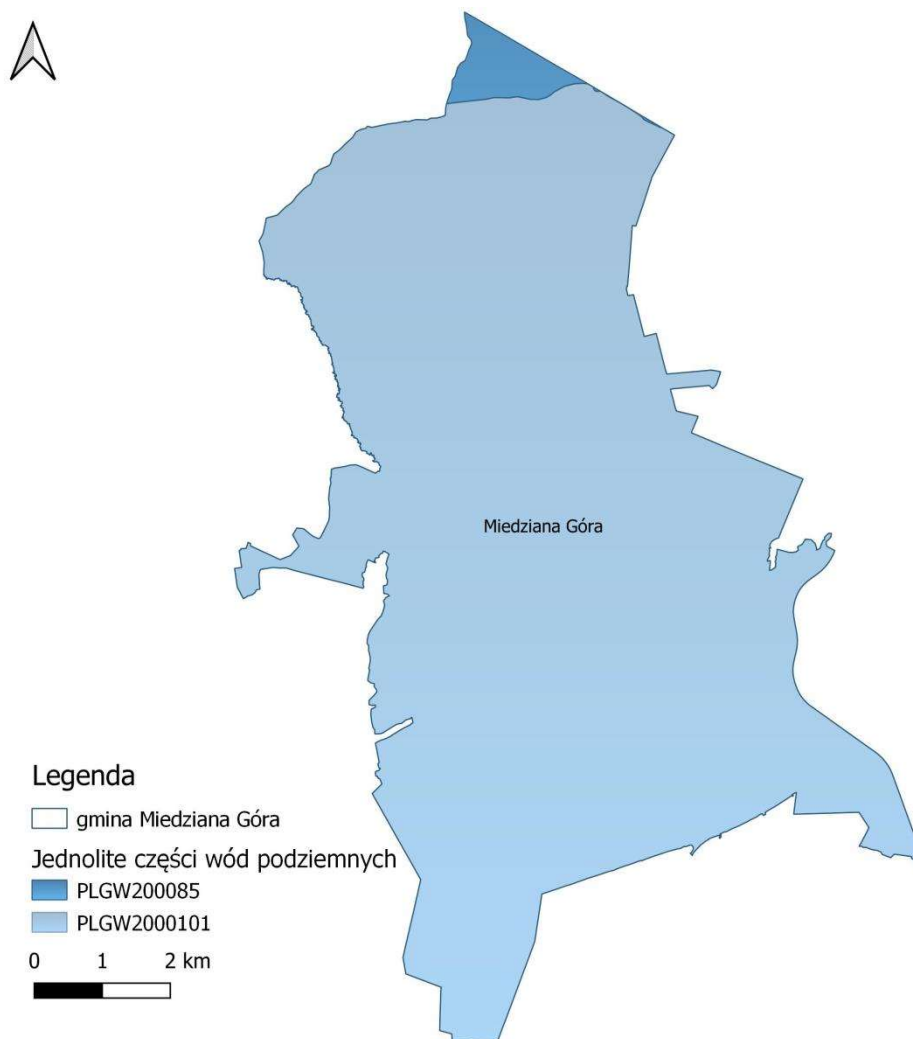
- **Jednolita część wód podziemnych** – rozumie się przez to określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Zgodnie z obowiązującym podziałem jednolitych części wód podziemnych, teren gminy Miedziana Góra związany jest z obszarem 2 JCWPd: PLGW200085 i PLGW2000101.

Tabela 7. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Miedziana Góra

Numer JCWPd	85	101
Powierzchnia [km ²]	2397,0	1625,4
Dorzecze	Wisły	Wisły
Region wodny	Środkowej Wisły	Górnej Wisły
Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni)	Pilica (II), Czarna (Maleniecka), Drzewiczka (III)	Nida (II), Czarna Nida, Wierna Rzeka (III)
Obszar bilansowy	Z-07 Pilica	K-05 Wisła od Dunajca do Wisłoki
Liczba pięter wodonośnych	4 – Piętro czwartorzędowe; – Piętro kredowe; – Piętro jurajskie; – Piętro triasowe.	7 – Piętro czwartorzędowe; – Piętro neogeńskie (występuje na niewielkich obszarach południowej części JCWPd); – Piętro kredowe (występuje na niewielkim obszarze w południowozachodniej części JCWPd); – Piętro jurajskie (występuje wąskim pasem wzdłuż południowo-zachodniej granicy JCWPd i na niewielkim obszarze w części północno-zachodniej); – Piętro triasowe; – Piętro permskie; – Piętro dewońskie.

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

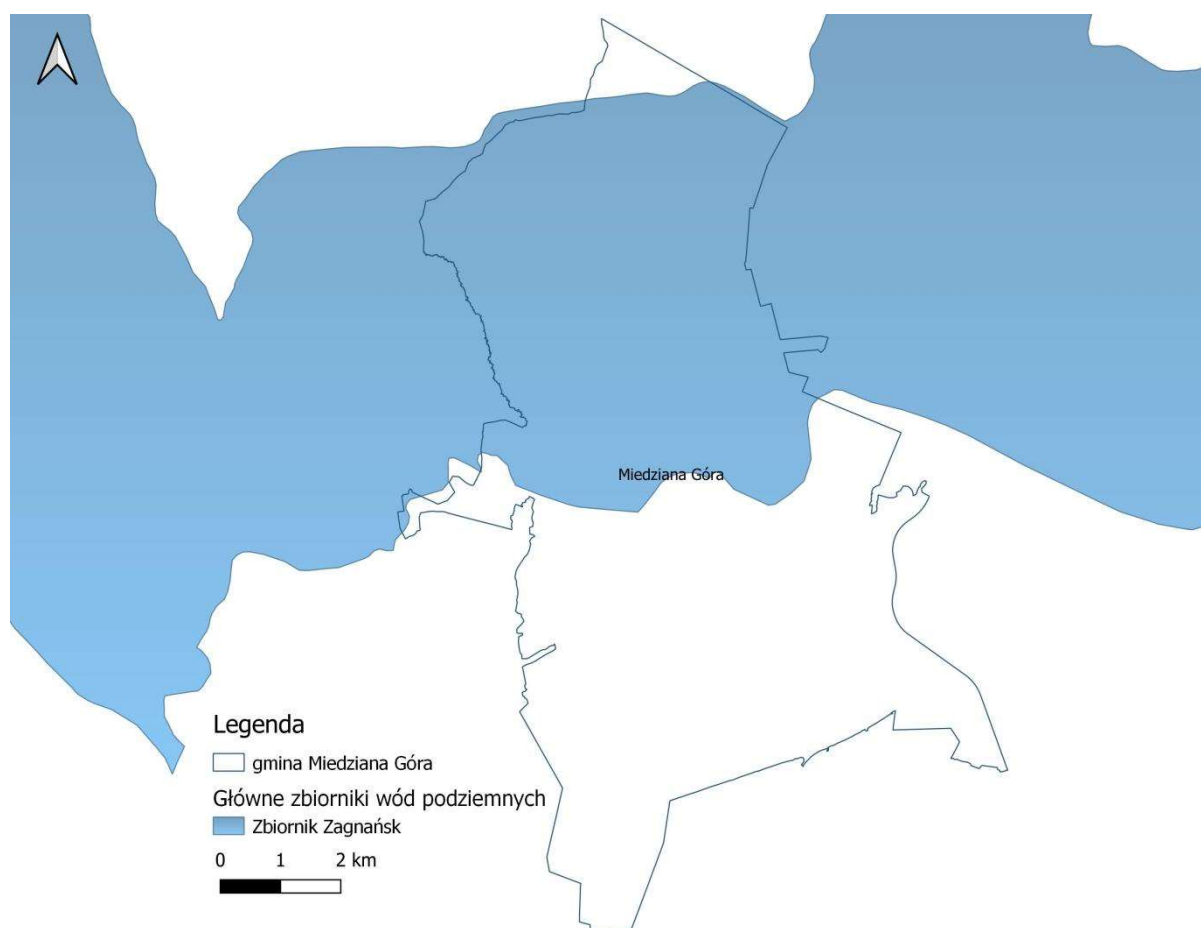

Rysunek 9. Gmina Miedziana Góra na tle JCWPd

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Gmina Miedziana Góra położona jest w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 414 Zagnańsk (południowa część gminy) o powierzchni obszaru zasobowego 219,6 km². Jest to zbiornik mający charakter szczelinowo porowy o łącznych zasobach dyspozycyjnych 2 000 m³/h. Jest to zbiornik powstały w triasie. Posiada on szczegółową dokumentację hydrogeologiczną. Wody podziemne mają podstawowe znaczenie jako źródło zaopatrzenia ludności gminy w wodę pitną.

Rysunek 10. Gmina Miedziana Góra na tle Zbiorników Wód Podziemnych
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

2.8. Rzeźba terenu i budowa geologiczna²

Gmina Miedziana Góra, położona w powiecie kieleckim, charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu i interesującą budową geologiczną. Obszar ten należy do Gór Świętokrzyskich Zachodnich i cechuje się naprzemiennym występowaniem wzniesień oraz dolin o przebiegu równoleżnikowym. Wzniesienia, takie jak Bukowa Góra, Trójeczna i Kamień, osiągają wysokości do 400 m n.p.m. i są zbudowane ze skał dolnodewońskich, w tym zlepieńców miedzianogórskich, piaskowców kwarcytowych i mułowców.

W budowie geologicznej gminy dominują skały dewońskie. Oprócz wspomnianych skał dolnodewońskich, w środkowym i górnym dewonie występują różne odmiany wapieni i dolomitów. Obecna rzeźba terenu została ukształtowana w okresie trzeciorzędu i czwartorzędu, na co wpływ miały procesy geologiczne oraz zmienność litologiczna skał.

Zróżnicowana budowa geologiczna oraz rzeźba terenu gminy Miedziana Góra wpływają na jej walory krajobrazowe i przyrodnicze, czyniąc ją atrakcyjnym obszarem zarówno pod względem turystycznym, jak i naukowym.

2.9. Zasoby geologiczne

Na obszarze gminy Miedziana Góra na dzień 31.12.2023 r. istniało 8 udokumentowanych złóż kopalin. Większość z nich, (3) to złoża piaskowców, następnie występują dwa złoża wapiennych kamieni budowlanych i drogowych oraz po jednym złoża piasków i żwirów, piasków budowlanych i dolomitów drogowych i budowlanych.

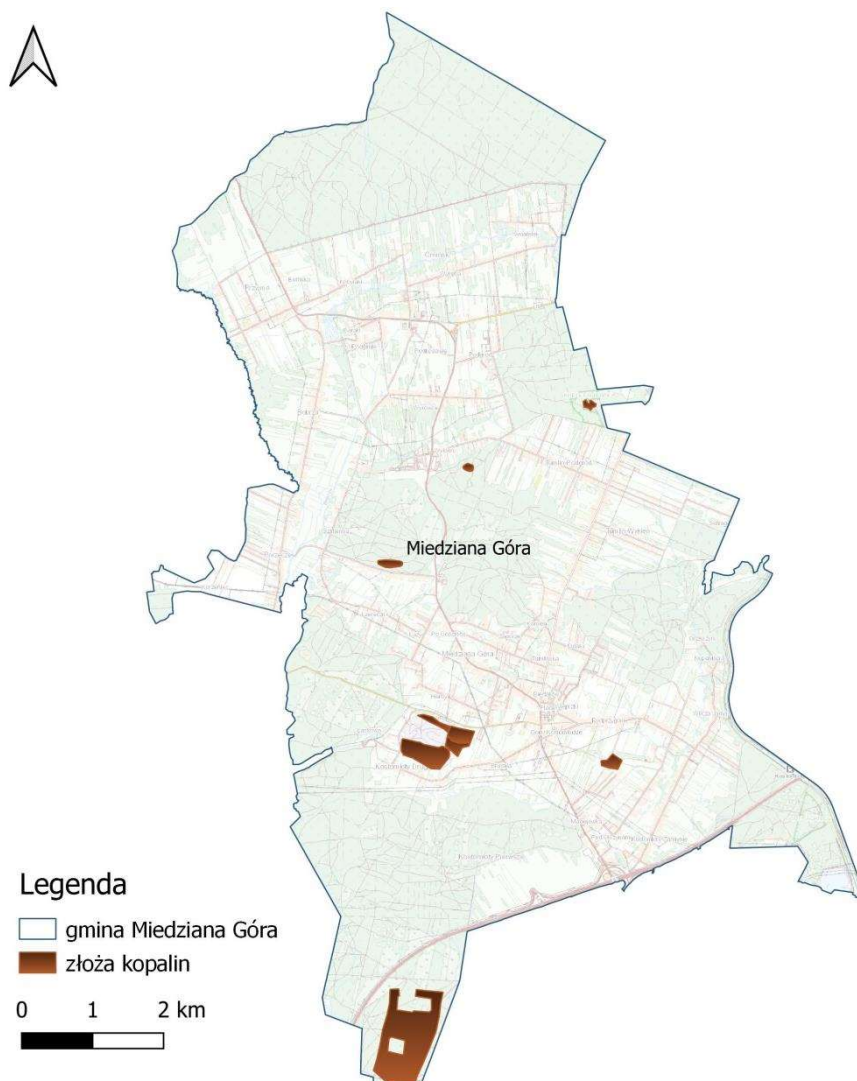
Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Miedziana Góra przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8 Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Miedziana Góra

Numer złoża	Nazwa złoża	Pow. [ha]	Stan zagospodarowania	Wydobycie(tys.t)	
				2022	2023
Złoża piasków i żwirów					
KD 896	Kostomłoty	10,39	złoże eksploatowane okresowo	-	-
Złoża piasków budowlanych					
KN 3354	Szczukowskie Górki	73,23	złoże rozpoznane szczegółowo	-	-
Złoża piaskowców					
KD 625	Ciosowa Góra	2,64	eksploatacja złoża zaniechana	-	-
KD 903	Tumlin-Gród	1,47	złoże zagospodarowane	1	0,55
KD 624	Wykień	1,00	eksploatacja złoża zaniechana	-	-
Złoża wapiennych kamieni budowlanych i drogowych					
KD 878	Krzemucha	2,91	złoże rozpoznane szczegółowo	-	-
KD 623	Mogiłki	3,87	eksploatacja złoża zaniechana	-	-
Złoża dolomitów drogowych i budowlanych					
KD 879	Laskowa Góra	17,65	złoże zagospodarowane	684	764,73

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy

² „Geologia Gór Świętokrzyskich”, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2019

Rysunek 11. Złoża zlokalizowane na terenie gminy Miedziana Góra
źródło: opracowanie własne

2.10. Formy ochrony przyrody³

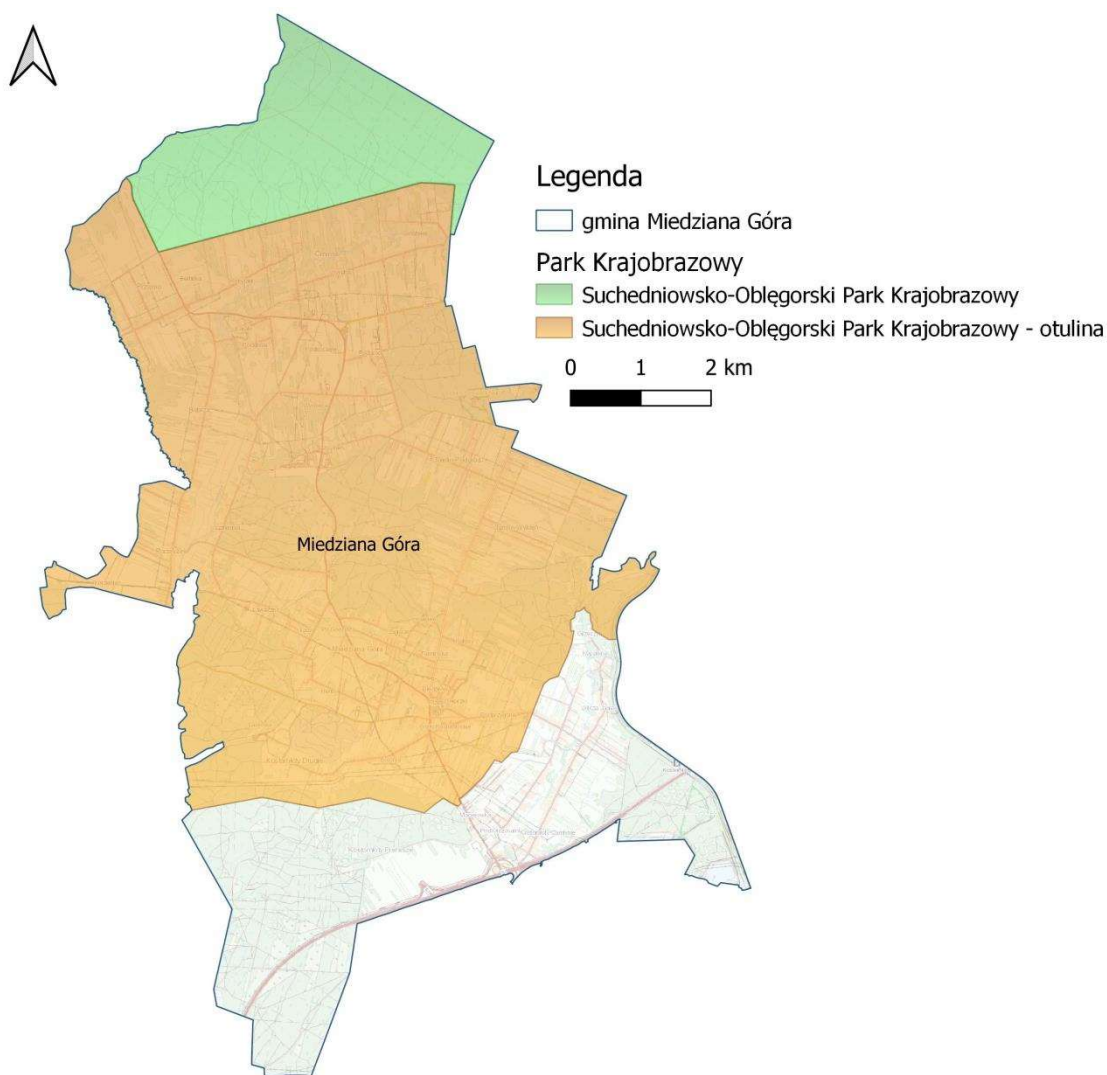
Na terenie gminy Miedziana Góra występują następujące formy ochrony przyrody:

- **Rezerwat przyrody:**
  - Sufraganiec;
  - Kręgi Kamienne.
- **Park krajobrazowy:**
  - Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy.
- **Obszar chronionego krajobrazu:**
  - Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu;
  - Suchedniowsko-Oblęgorski.
- **Obszar Natura 2000:**
  - Lasy Suchedniowskie;
  - Dolina Bobrzy.
- **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy:**
  - Grodowy Stok;
  - Kaplica Św. Barbary - zespół przyrodniczo-krajobrazowy.
- **1 stanowisko dokumentacyjne:**
  - Odslonięcie skalne piaskowców triasowych.
- **6 pomników przyrody.**
- **1 użytek ekologiczny.**

Park Krajobrazowy

Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy – utworzony został w 1988 r. na podstawie Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88 z dn. 10.06.1988 r., zaś obowiązującym aktem prawnym parku jest Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 71/2005 z dn. 14.07.2005 r., w którym zawarto opis granic, cele ochrony parku oraz obowiązujące zakazy. Teren parku obejmuje północną część obrębu ewidencyjnego Ćmińsk Rządowy o powierzchni 803 ha pokrytą lasami w użytkowaniu Lasów Państwowych. Park podzielony jest na dwa odrębne obszary: Suchedniowski - obejmujący wzgórza Suchedniowskie oraz Oblęgorski - obejmujący Pasma Oblęgorskie z najwyższym wzniesieniem Górą Siniewską (448 m n.p.m.). Obszar parku jest ważnym terenem źródłowym rzek Krasnej, Bobrzy, Kamionki i Taraski. Lasy zajmują ponad 90 % powierzchni Parku i stanowią jego najważniejszy element przyrodniczy. Drzewostany w dużej mierze zachowały stan zbliżony do naturalnego, siedliska uległy przekształceniu w nieznaczny sposób. Przeważają tu żyzne lasy mieszane, lasy mieszane wyżynne z dużym udziałem jodły i buka. Znane są z tego terenu również stanowiska modrzewia polskiego. Flora parku liczy ok. 346 gatunków roślin naczyniowych, w tym 15 objętych ochroną całkowitą i 7 objętych ochroną częściową. Na słonecznych zboczach rosną zbiorowiska roślin kserotermicznych z ożanką właściwą, skalnicą trójpalczatą i ciemiężnikiem białokwiatowym. Lasy są ostoją zwierzyny, rzadkich ptaków lęgowych (bocian czarny, cietrzew, brodziec samotny, jarząbek), a także ciekawych gatunków motyli (paź żeglarz czy rusałki).

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

Rysunek 12. Park krajobrazowy na terenie gminy Miedziana Góra

źródło: opracowanie własne

Obszar chronionego krajobrazu

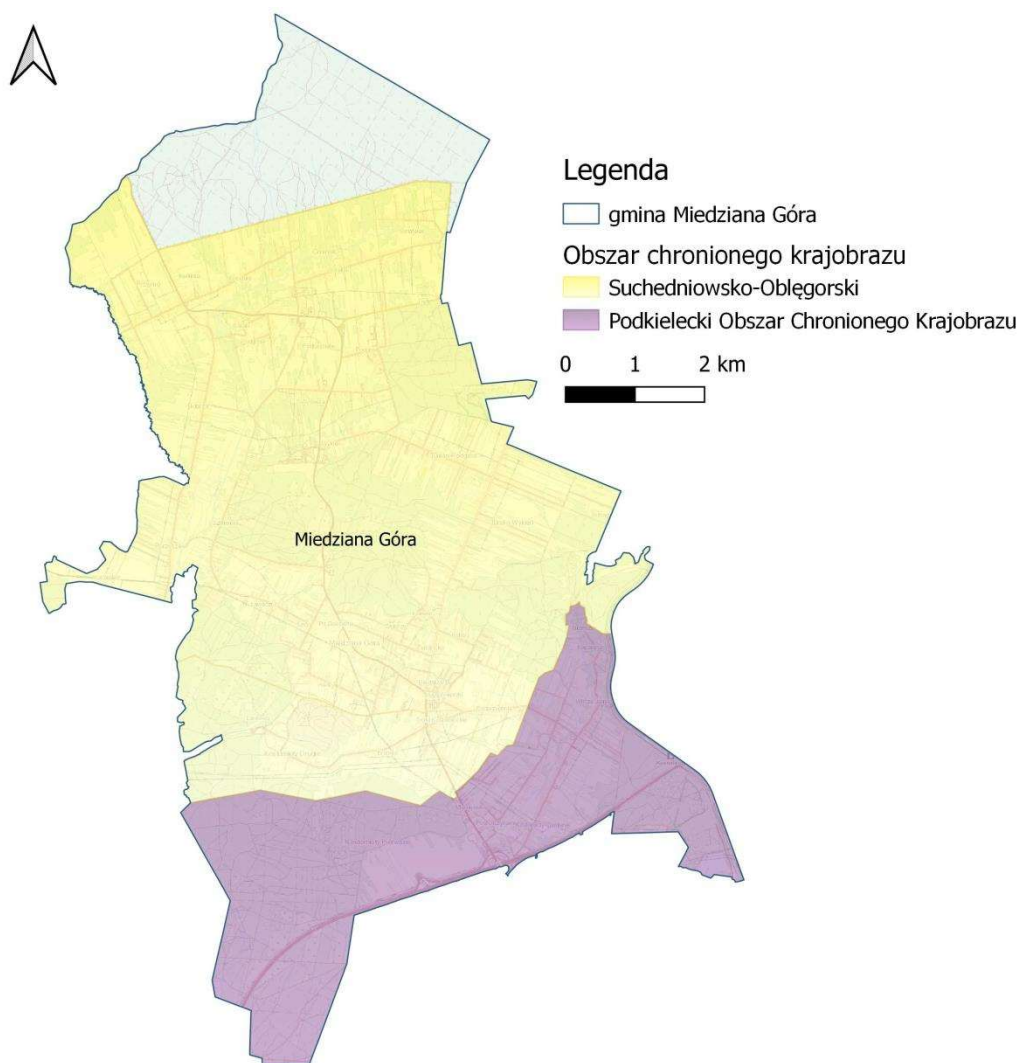
Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu – o łącznej powierzchni 25498 ha z czego na terenie gminy znajduje się 1632 ha. Został ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Kieleckiego Nr 89/2005 w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urzęd. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1950 ze zm.). Obejmuje tereny otaczające Kielce od północy i wschodu położone głównie w zlewni rzeki Lubrzanki i częściowo także rzek Kamionki i Bobrzy. Znajduje się na terenie gmin: Suchedniów, Zagnańsk, Piekoszów, Miedziana Góra, Górno, Daleszyce, Morawica. Na terenie gminy Miedziana Góra obszarem chronionego krajobrazu objęto miejscowość Kostomłoty Pierwsze. Cały południowo – wschodni kompleks leśny zajmują obszary retencyjne o dużych zasobach wód gruntowych stanowiące ekosystemy o bogatych i zróżnicowanych zbiorowiskach roślinności łąkowo – bagiennej. Flora tego obszaru jest silnie zróżnicowana. W Paśmie Klonowskim grupują się najcenniejsze zbiorowiska lasów liściastych, świeże bory sosnowe i bory mieszane z udziałem jodły. W obniżeniach Doliny Wilkowskiej na torfach występują charakterystyczne dla Gór Świętokrzyskich borealne świerczyny. Są to bory wilgotne i fragmenty lasów jesionowo-olszowych z licznymi gatunkami rzadkich i prawnie chronionych roślin górskich takich jak: omieg górski, kozłek bżowy, świerżabek orzęsiony. Podkielecki OChK nie posiada wielu

cennych obiektów zabytkowych. Najważniejszą funkcją tego obszaru jest ochrona wód podziemnych w zbiorniku Kielce oraz w zbiorniku Gałęzicko – Bolechowicko – Borkowskim, z których czerpie wodę pitną miasto i aglomeracja Kielc. Niemniej ważna jest ochrona wód powierzchniowych rzek Lubrzanki, Warkocza, Czarnej Nidy i Belnianki.

Suchedniowsko – Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu - (S-OOChK), położony na terenie otuliny Suchedniowsko – Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, zajmuje powierzchnię 25 681 ha obejmując części gmin: Bliżyn (1777 ha), Łączna (725 ha), Miedziana Góra (4557 ha), Mniów (5923 ha), Stąporków (1737 ha), Strawczyn (4687 ha), Suchedniów (708 ha), Zagnańsk (5387 ha) i miasta Skarżysko - Kamienna (180 ha). Na terenie gminy Miedziana Góra obszarem chronionego krajobrazu objęto 9 obrębów ewidencyjnych tj.: Przyjmo, Ćmińsk Rządowy, Ćmińsk Kościelny, Bobrza, Porzecze, Ciosowa, Wykień, Miedziana Góra i Kostomłoty Drugie. S-OOChK ustanowiony został na podstawie Rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 79/2005 z dn. 14.07.2005 r. w sprawie Suchedniowsko – Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urząd. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1932 ze zm.) Ochroną na tym terenie objęto obszary leśne oraz rolnicze gęsto zaludnione. Oprócz walorów przyrodniczych występują tu liczne zabytki kultury materialnej z unikatowymi w skali ogólnokrajowej pozostałościami dawnego przemysłu i techniki tzw. Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.

Na terenach Podkieleckiego i Suchedniowsko – Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu Rozporządzeniem Nr 79/2005 z dnia 14 lipca 2005 Wojewody Świętokrzyskiego wprowadzono zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Rysunek 13. Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Miedziana Góra

źródło: opracowanie własne

Obszar Natura 2000

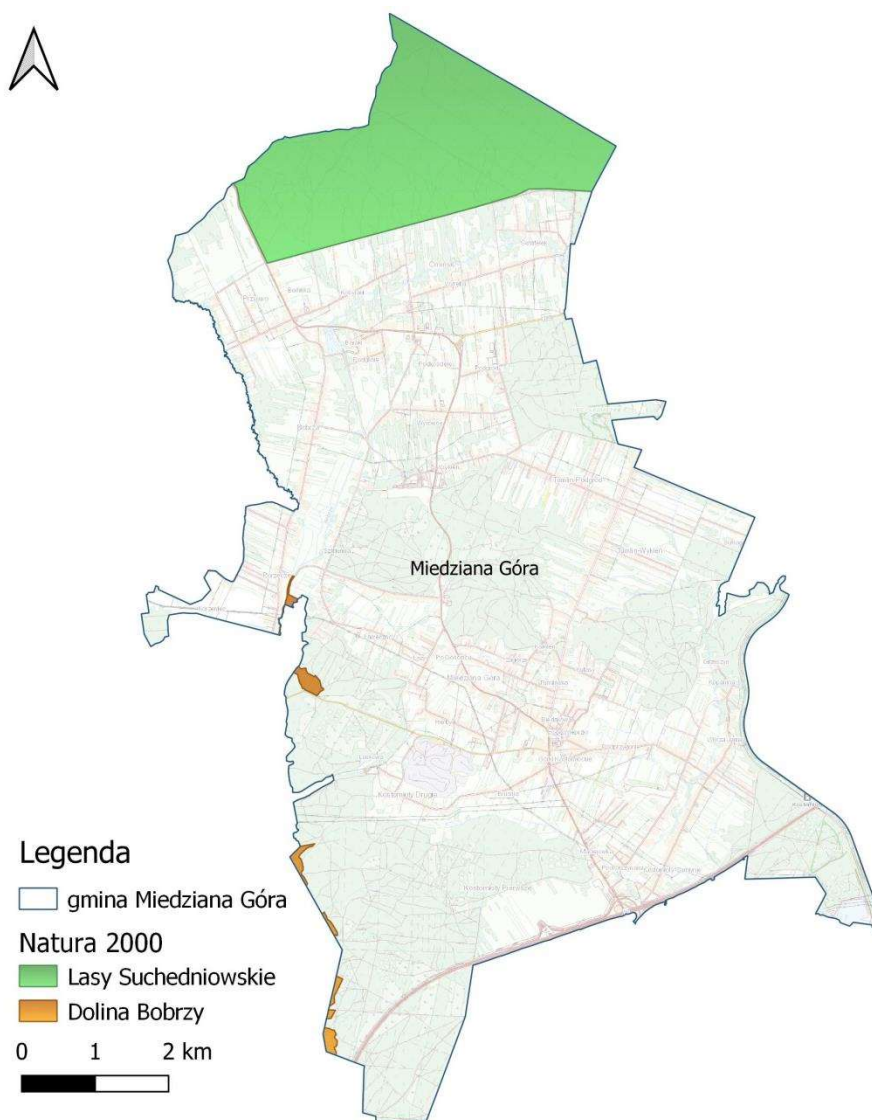
Lasy Suchedniowskie PLH 260010 - obszar o powierzchni 19 403,12 ha (803,5 ha na terenie gminy) obejmuje wschodnią część Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego obejmującego zachodnie partie Płaskowyżu Suchedniowskiego porośniętego dużym kompleksem naturalnych lasów mieszanych. Park łączy na swoim obszarze ogromne bogactwo przyrodnicze z bogactwem kulturowym - ustanowiono go w celu ochrony unikatowych zasobów przyrodniczych regionu oraz pozostałości Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego. Największą wartością środowiska przyrodniczego Parku są lasy, stanowiące pozostałość dużego, jeszcze w znacznym stopniu naturalnego kompleksu leśnego zwanego Puszcza Świętokrzyską. Ogólna powierzchnia lasów na obszarze Parku i jego otuliny wynosi 22.296 ha. Przewagę mają siedliska żyznych lasów mieszanych, wyżynnych, wilgotnych i świeżych. Bogactwem różnorodności wyróżnia się runo leśne, w którym występuje 49 gatunków podlegających całkowitej ochronie prawnej. Na uwagę zasługuje: liczydło górskie, arnika górską, omieg górski, czosnek niedźwiedzi. Zbocza wzniesień, silnie nasłonecznione, porastają murawy kserotermiczne, wśród których pięknym wyróżnia się dziewięsiś beżłodygowy, różanka właściwa, skalnica trójpalczasta, ciemiężyk białokwiatowy. Lasy stanowią ostoję dla zwierzyny płowej. W świecie zwierząt na uwagę

zasługują: łosie, jelenie i dziki oraz rzadko występujące borsuki, popielice, ryjówki. Awifauna reprezentowana jest przez ptaki: bociana czarnego, brodziec samotnego, cietrzewia i jarząbka, słonkę, puchacza. Z płazów zachowały się: rzekotka drzewna, miedzianka, salamandra i traszki. W strumieniach żyje około 20 gatunków ryb. Na terenie Parku występują najokazalsze krajowe chrząszcze objęte ochroną całkowitą m.in. jelonek rogacz, kozioróg dębosz, oraz tęcniki.

Dolina Bobrzy PLH 260014 – wyznaczono obszar o łącznej powierzchni 612,69 ha, z czego 17 ha na terenie gminy jest to teren prywatny obejmujący dolinę rzeki Bobrza z obrębów ewidencyjnych Porzecze, Ciosowa, Kostomłoty Pierwsze i Kostomłoty Drugie. W trakcie opracowania projektu Planu Zadań Ochronnych Obszaru Natura 2000 PLH260014 „Dolina Bobrzy” dokonano sprawdzenia rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych wymienionych w dokumentach z 2009 r. Okazało się, że w roku 2011 m.in. na terenie doliny w obrębie Porzecze i Ciosowa brak przedmiotów ochrony tj. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, więc autorzy projektu zadań ochronnych, zaproponowali zmianę granic obszaru „Dolina Bobrzy” przez wyłączenie terenu doliny rzeki w Porieczu i w Ciosowej, zachowując jedynie koryto rzeki na terenie Porieczu. Ostateczne granice obszaru zostaną ustalone w zatwierdzonym przez RDOŚ Kielce „Planie Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH260014 „Dolina Bobrzy”.

Bobrza jest najdłuższym dopływem Czarnej Nidy, w znacznej mierze nosi ślady uregulowania, ale często meandrując tworzy malownicze starorzecza i rozlewiska. W dolinie rzeki występują również fragmenty zbiorowisk łągowych, liczne płaty zmiennowilgotnych łąk z klasy Molinio-Arrhenatheretea, oraz torfowiska przejściowe, którym towarzyszą niewielkie fragmenty borów bagiennych. Murawy kserotermiczne z klasy Festuco-Brometea zajmują niewielkie powierzchnie na stokach o ekspozycji południowej, południowo-zachodniej i południowo-wschodniej. Ogółem stwierdzono tu występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na różnego typu murawach kserotermicznych występuje wiele rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków, np. wisienka stepowa *Cerasus fruticosa*, wężymord stepowy *Scorzonera purpurea*, goryczka krzyżowa *Gentiana cruciata*, goryczuszka orzęsiona *Gentiana ciliata*. Na uwagę zasługuje także sasanka wiosenna *Pulsatilla vernalis* gatunek zamieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, występujący na Górze Bruszni, Górze Marmurek i Górze Stokowej. Stwierdzono także wystąpienie dwóch gatunków z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej – dzwonecznika wonnego *Adenophora liliifolia*, notowanego na Górze Bruszni, Górze Marmurek i Górze Stokowej oraz sasanki otwartej *Pulsatilla patens* podawanej z Góry Bruszni. Ostoja jest niezbędna dla zachowania dwóch wyżej wymienionych gatunków naturowych. Ostoja posiada także znaczne walory krajobrazowe. W wodach ostoi występują jedne z najlepiej zachowanych i najliczniejszych populacji minoga strumieniowego *Lampetra planeri* (NT) w województwie świętokrzyskim. Gatunkiem częstym jest koza *Cobitis taenia* oraz inne chronione ryby: strzebla potokowa *Phoxinus phoxinus*, kleń *Leciscus cephalus* oraz jelec *Leuciscus leuciscus*. Znacząca w skali regionu jest populacja trzepli zielonej *Ophiogomphus cecilia*, zappełniająca lukę geograficzną w występowaniu gatunku na obszarze Gór Świętokrzyskich. Z dwóch wymienianych w II Załączniku Dyrektywy 92/43/EWG motyli na uwagę zasługują izolowane stanowiska przeplatki aurinii *Euphydryas aurinia*. Obecność wapieni i dolomitów dewońskich pozwoliła na wykształcenie się cennych muraw kserotermicznych, na których występują rzadkie gatunki ślimaków *Ceciloides acicula*, *Chondrula tridens* i *Helix lutescens*. Bardzo wysoka jest różnorodność ptaków – w jednym z płatów zadrzewień łągowych przystępuje do łągów 1/5 gatunków krajowych.

W ostoi stwierdzono występowanie następujących gatunków ptaków lęgowych z I załącznika Dyrektywy Ptasiej: błotniak stawowy, derkacz, lelek, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, lerka, jarzębatka, gąsiorek.

Rysunek 14. Natura 2000 na terenie gminy Miedziana Góra
źródło: opracowanie własne

Rezerваты przyrody

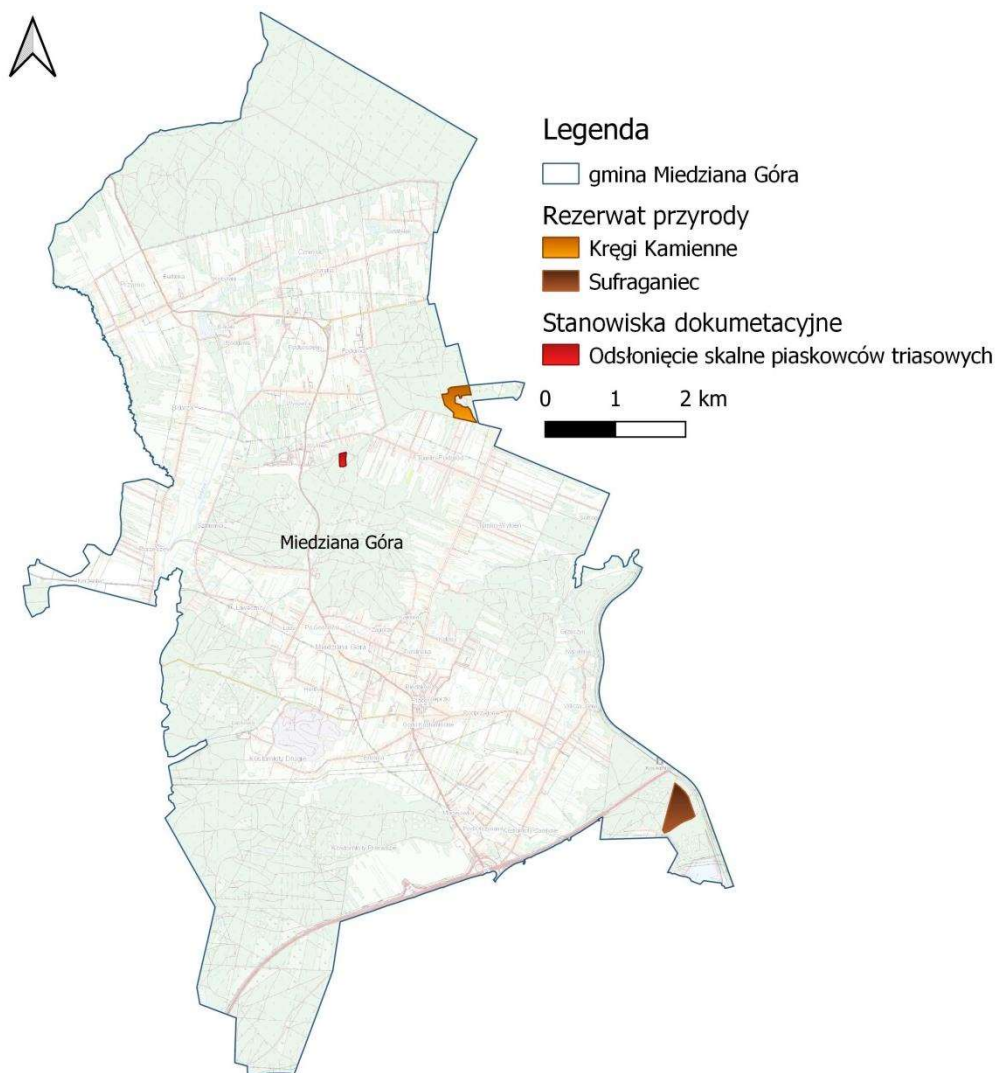
Rezerwat przyrody nieożywionej „Kamienne Kręgi” – położony w obrębie ewidencyjnym Ćmińsk Kościelny. Utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15.09.1994 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody w celu zachowania ze względów naukowych, kulturowych, dydaktycznych i historycznych odsłoneń piaskowców dolnotriasowych oraz cennych zabytków kultury materialnej; w tym rezerwatu archeologicznego „Góra Grodowa”, gdzie znajdują się prehistoryczne kręgi kamienne. Rezerwat leży na rozległym wzgórzu o nazwie Góra Grodowa (399 m n.p.m.) wchodzących w skład wzniesień Pasma Tumlińskiego. Sąsiadujące z czynnym kamieniołomem „Tumlin-Gród”. Największym bogactwem i atrakcją rezerwatu są naturalne wschodnie geologiczne dolnotriasowych piaskowców oraz ich sztuczne odsłonięcia w starych wyrobiskach i w ścianach czynnego kamieniołomu. Piaskowce charakteryzują się

ogromnym bogactwem struktur sedymentacyjnych oraz ciekawą czerwono - brunatną barwą. Cały obszar rezerwatu porasta las sosnowy z domieszką dębu. Sporadycznie występuje także brzoza, jodła, klon oraz świerk. Wiele drzewostanów określa się na 40 do 70 lat. Rozległy widok roztaczający się ze szczytu Góry Grodowej był zapewne przyczyną ulokowania tu w przeszłości lokalnego centrum kultu religijnego. Potwierdziły to badania archeologiczne przeprowadzone tu w latach 1958-1960. Trzy współśrodkowe kręgi kamienno-ziemne o zarysie eliptycznym otaczały powierzchnię ok 1500 m². Uważa się, że w VII-VIII wieku mieścił się tu pogański ośrodek kultowy, natomiast w wieku X funkcjonowała wczesnośredniowieczna osada - grodzisko. Rezerwat w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody wpisany jest pod nr 51.

Rezerwat przyrody „Sufraganiec” – położony w miejscowości Kostomłoty Pierwsze, tj. na terenie Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Rezerwat znajduje się w odległości ok 5 km na północ od centrum Kielc na zboczach doliny potoku Sufragańczyk, w pobliżu linii kolejowej Kielce - Warszawa. Administracyjnie podlega pod leśnictwo Gruchawka. Jego łączna powierzchnia wynosi 17,31 ha. Rezerwat obejmuje fragment doliny oraz przyległych terenów. Jego podłoże budują skały dewonu przykryte płatem osadów zwietrzelinowych i lodowcowych (gliny, piaski), a w dolinie również piasków rzecznych. Obszar porośnięty jest lasem, który tworzą drzewostany naturalne. Rezerwat „Sufraganiec” posiada wysokie walory turystyczne, a także jest obiektem bardzo cennym pod względem naukowo - dydaktycznym. Można tu wyróżnić szereg zbiorowisk fitosocjologicznych, tj.: podzespół buczyny podgórskiej (Fagetum Carpaticum collinum), zespół jedliny wyżynnej (Qerco-Abietetum), zespół łągu olszowo-jesionowego (Circae-Alnetum) występujący wzdłuż potoku i podzespół boru mieszanego wilgotnego (Pino-Quercetum molinosum). Pod względem typologicznym odpowiadają one siedliskom lasu świeżego, lasu mieszanego wilgotnego i olszu jesionowego.

Stanowisko dokumentacyjne:

Stanowisko dokumentacyjne - odsłonięcie skalne piaskowców triasowych prezentujące ciekawe struktury sedymentacyjne w nieczynnym kamieniołomie Wykień – o powierzchni 1,8 ha. Utworzone Uchwałą Nr X/82/2003 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 3 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za stanowisko dokumentacyjne (uchwała nr XXXIV/285/10 Rady Gminy w Miedzianej Górze z dnia 24 czerwca 2010 r. zmieniająca w/w uchwałę).

Rysunek 15. Rezerваты przyrody i stanowiska dokumentacyjne na terenie gminy Miedziana Góra

źródło: opracowanie własne

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Grodowy Stok w Ćmińsku”- wprowadzony Uchwałą Nr XXIII/196/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Grodowy Stok”. Jest to cenne siedlisko przyrodnicze o powierzchni 0,6 ha położone w sąsiedztwie Grodowego Źródła (pomnika przyrody). Zespół przyrodniczo – krajobrazowy położony jest w obrębie ewidencyjnym Ćmińsk Kościelny na działce 734 – własność Skarbu Państwa we władaniu Lasów Państwowych – nadleśnictwo Kielce.

Użytek ekologiczny

Użytek ekologiczny „Bagno” w Kostomłotach Drugich o powierzchni 0,77 ha. Utworzony Rozporządzeniem Nr 19/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne.

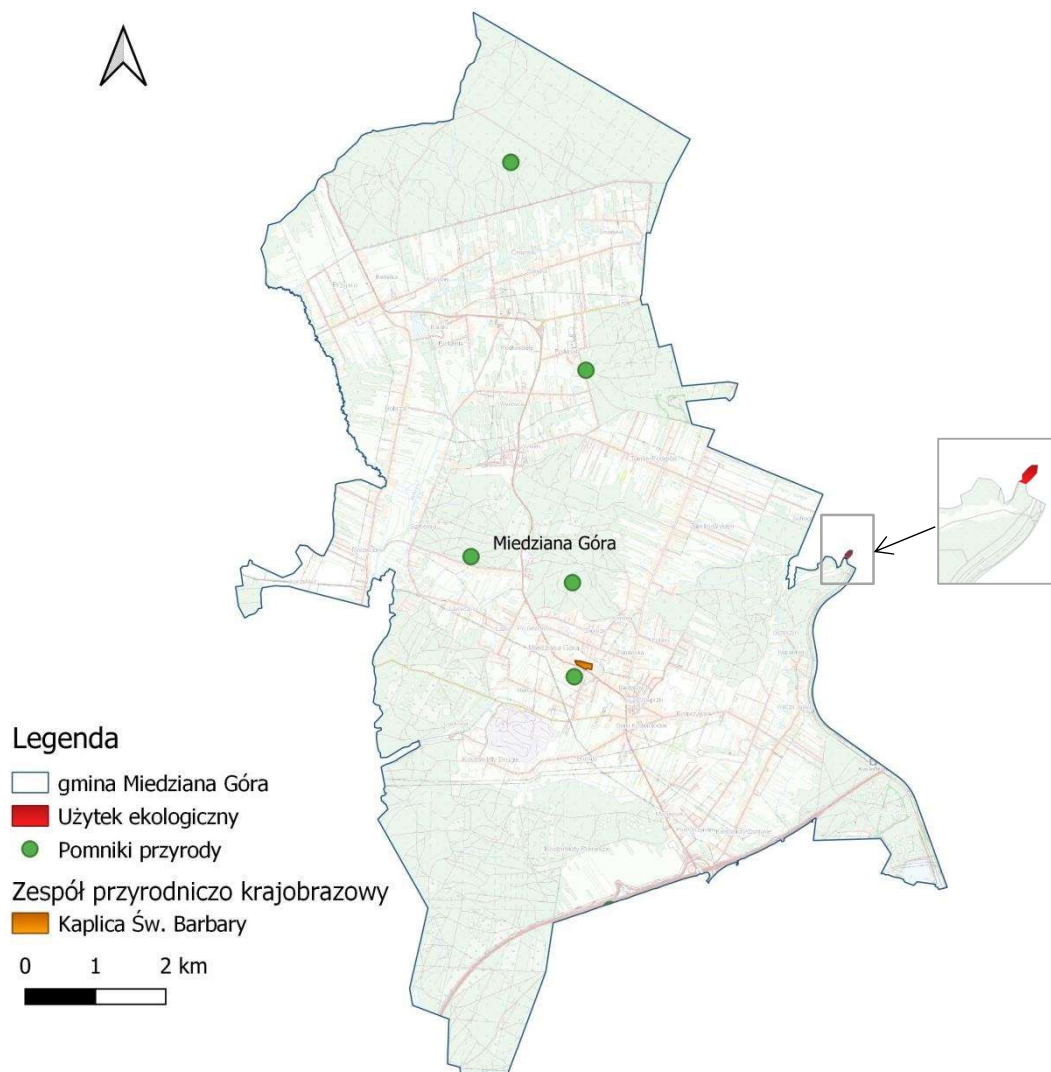
Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajoznawczej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Tabela 9. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Miedziana Góra

Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Opis pomnika przyrody	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
1.	1987-10-02	Zarządzenie Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dn. 2.10.1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	Skałka	-	-	Na południowym stoku wzgórza przy wsi Ciosowa ok. 0,5 km na W od szosy Kielce-Piotrków Trybunalski; gm.: na północ od wsi Ciosowa, przy trasie nr 74 Kielce-Piotrków Tryb., 10 km od Kielc, przez Ciosową przebiega szlak E.Massalskiego
2.	1987-10-02	Zarządzenie Nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dn. 2.10.1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	Inne	-	-	Gm.: we wsi Miedziana Góra, bezpośrednio na południe od szosy Kielce-Łódź, naprzeciwko Góry Kaplicznej, na zapleczu prywatnych zabudowań gospodarczych
3.	2009-04-23	Uchwała Nr XXIII/195/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dn. 23.04.2009 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „Grodowe Źródło”	Grodowe Źródło	-	-	Źródło położone u podnóża zachodniego zbocza Góry Grodowej, działka o nr ewid. 734 obręb Ćmińsk Kościelny
4.	1954-10-28	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z dn. 28.10.1954 r., Nr 71	Urwisko skalne Piekło	-	-	Położona przy szosie Kielce- Piotrków na terenie Nadleśnictwa Kielce, oddział 100.
5.	2017-09-27	Uchwała nr XXIX/272/17 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „RADZIEJ”	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	130	34	Pomnik zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 697, obręb ewidencyjny 0004 Ćmińsk Rządowy, gmina Miedziana Góra, (oddział leśny 132 c, obręb leśnego Samsonów, Leśnictwo Ćmińsk).
6.	2017-09-27	Uchwała nr XXIX/271/17 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „MIEDZIAR”	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	136	32	Pomnik zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 697, obręb ewidencyjny 0004 Ćmińsk Rządowy, gmina Miedziana Góra, (oddział leśny 132 c, obręb leśnego Samsonów, Leśnictwo Ćmińsk).

źródło: crfop.gdos.gov.p

Rysunek 16. Użytek ekologiczny, pomniki przyrody oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy na terenie gminy Miedziana Góra

źródło: opracowanie własne

2.10.1. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych w 2023 r. na terenie gminy Miedziana Góra wyniosła 3 045,69 ha, co daje lesistość na poziomie 41,5 % (średnia krajowa wynosi 29,6 %). Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy Miedziana Góra przedstawiono w poniższej tabeli.

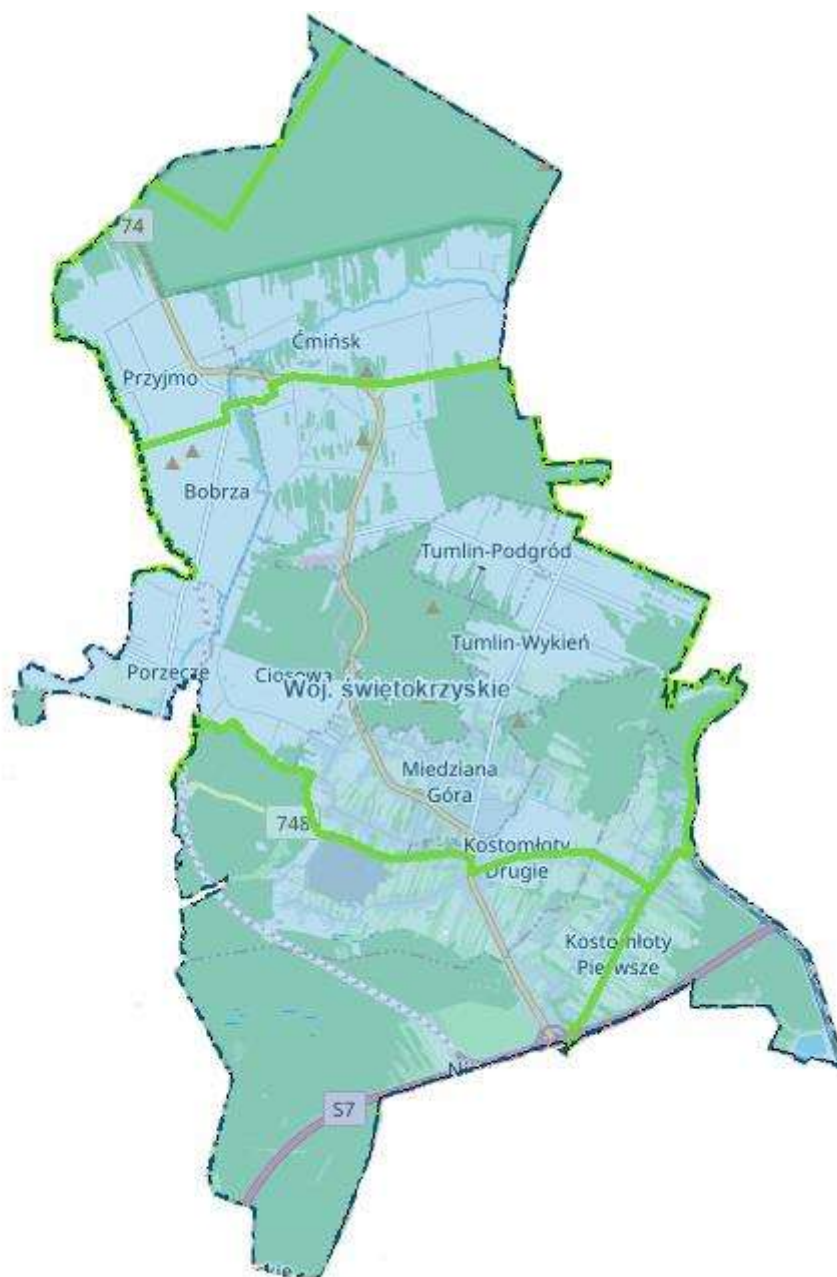
Tabela 10. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Miedziana Góra

Wskaźnik	J.m.	Rok		
		2021	2022	2023
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	3 043,65	3 034,89	3 045,69
Lesistość	%	41,5	41,4	41,5
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	2 773,65	2 776,22	2 779,69
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	2 771,84	2 774,41	2 777,88
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	2 770,66	2 773,23	2 776,70

Wskaźnik	J.m.	Rok		
		2021	2022	2023
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	270,00	258,67	266,00
Powierzchnia lasów	ha	2 953,86	2 944,98	2 955,78
Lasy publiczne ogółem	ha	2 684,86	2 687,31	2 690,78
Lasy prywatne ogółem	ha	269,00	257,67	265,00
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	6,26	6,26	6,26

źródło: GUS

Lasy gminy Miedziana Góra są zarządzane przez Nadleśnictwo Kielce i Zagnańsk. Rozkład obszarów leśnych na terenie gminy Miedziana Góra przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 17. Nadleśnictwo na terenie gminy Miedziana Góra

źródło: bdl.lasy.gov.pl

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Miedziana Góra

Realizacja działań wyznaczonych w *Programie* została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Stopień realizacji zadań opisany został strzałkami:

↑ - zadanie zrealizowane   → - zadanie w trakcie realizacji
↔ - zadanie ciągłe   ↓ - zadanie niezrealizowane

3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 10 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 11. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniookresowy: Osiągnięcie i utrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza na terenie gminy Miedziana Góra			
Cel krótkookresowy Poprawa jakości powietrza na terenie gminy Miedziana Góra			
Kierunek interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza			
Zadania własne			
1.	Przebudowa ulicy Malachitowa	gmina Miedziana Góra	↑
2.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Miedziana Góra	gmina Miedziana Góra	↑
3.	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Miedziana Góra (KOF)	gmina Miedziana Góra	↑
4.	Modernizacja oświetlenia ulicznego (fundusz sołecki)	gmina Miedziana Góra	→
5.	Modernizacja i remont istniejących dróg gminnych	gmina Miedziana Góra	↑
6.	Budowa i wyznaczenie tras pieszo-rowerowych na terenie gminy Miedziana Góra	gmina Miedziana Góra	↓
7.	Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w gminie Miedziana Góra (mikroinstalacje)	gmina Miedziana Góra	↑
8.	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	gmina Miedziana Góra	↔
Zadania koordynowane			
9.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	gmina Miedziana Góra, mieszkańcy	↔
10.	Ograniczenie niskiej emisji w gminie Miedziana Góra poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych	gmina Miedziana Góra, mieszkańcy	↔

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Przebudowa ulicy Malachitowa

W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie ulicy Malachitowej. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 430 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- umocnienie rowów;
- wymianę przepustów pod zjazdami;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 121 085,06 zł. Środki na realizację pochodziły z budżetu gminy oraz Rządowego Funduszu Polski Ład.

2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Miedziana Góra

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

3. Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Miedziana Góra (KOF)

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

4. Modernizacja oświetlenia ulicznego (fundusz sołecki)

W 2023 roku na modernizację oświetlenia ulicznego wydatkowano 119 875,57 zł ze środków budżetu gminy.

Ponadto wykonano oświetlenia drogowe na terenie gminy Miedziana Góra. W latach 2022-2023 na realizację zadania wydatkowano 176 460,10 zł ze środków budżetu gminy.

W ramach inwestycji wykonano:

I. Nadzór inwestorski

- Sprawowanie nadzoru inwestorskiego nad zadaniem „Budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy Miedziana Góra”.

II. Budowa oświetlenia drogowego

- Budowa odcinka linii oświetlenia oraz montaż opraw oświetleniowych wzdłuż drogi w miejscowości Tumlin-Wykień, ul. Żytnia.

III. Modernizacja oświetlenia parkowego

- Przeróbka instalacji wewnętrznej wraz z wymianą źródeł światła w 39 lampach parkowych na placu przed Urzędem Gminy oraz na ulicach:
  - Ks. K. Nachtmana;
  - Ks. J. Przyłęckiego;
  - Urzędniczej do ul. Tumlińskiej w miejscowości Miedziana Góra.

IV. Doświetlenie ciągów pieszych

- Doświetlenie dojścia do ul. Jana Pawła II w miejscowości Ćmińsk.

V. Uzupełnienie oświetlenia drogowego

1. **Ul. Jana Pawła II, Ćmińsk Kościelny**
  - Montaż 3 słupów oświetleniowych wirowych, budowa napowietrznej linii oświetleniowej oraz montaż słupowych opraw LED.
2. **Ul. Szkolna, Kostomłoty Drugie**
  - Montaż 2 opraw LED na istniejących słupach oraz podwieszenie ok. 100 mb kabla.
3. **Ul. Górnicza, Miedziana Góra** (działki nr ewid. 128/6, 156/2, 159/19)
  - Montaż 4 słupów oświetleniowych, budowa linii napowietrznej oświetleniowej (ok. 107 mb) oraz montaż 4 opraw LED.
4. **Ul. Żytnia, Tumlin-Wykień**
  - Montaż 7 słupów oświetleniowych wirowych, 4 opraw LED (na co drugim nowo wybudowanym słupie);
  - Podwieszenie 350 mb kabla na istniejących słupach;
  - Montaż 4 opraw oświetleniowych na istniejących słupach.

VI. Przebudowa zasilania placu zabaw

- Przebudowa zasilania placu zabaw przy ul. Urzędniczej, Miedziana Góra, w celu uruchomienia monitoringu;
- Zabudowa złącza kablowego;
- Wymiana uszkodzonych lamp na 2 słupach oświetleniowych przy placu zabaw.

VII. Wymiana źródeł światła na LED

- Ul. Uroczą i ul. Spacerowa, Tumlin-Wykień
  - Wymiana 4 opraw sodowych na LED na każdej z ulic;
  - Montaż opraw na 4 słupach na ul. Spacerowej.
- Ul. Romantyczna, Tumlin-Podgród
  - Montaż oprawy na istniejącym słupie.

Zakup i montaż lampy solarnej

W 2022 roku zrealizowano **zakup i montaż lampy solarnej** na słupie wraz z wykonaniem fundamentu betonowego na skrzyżowaniu ul. Świętojańskiej i ul. Maciejówka w miejscowości Kostomłoty Pierwsze. Koszt zadania wyniósł 7 000,00 zł i został pokryty ze środków budżetu gminy.

Budowa oświetlenia drogowego w miejscowościach gminy Miedziana Góra

W 2022 roku na budowę oświetlenia drogowego w miejscowościach Miedziana Góra, Kostomłoty Pierwsze, Kostomłoty Drugie, Ciosowa, Tumlin-Wykień, Przyjmo, Ćmińsk Rządowy oraz Ćmińsk Kościelny przeznaczono 496 000,00 zł ze środków budżetu gminy.

Zakres wykonanych prac

I. Budowa oświetlenia drogowego – umowa podstawowa

1. **Ul. Liliowa i Jaśminowa, Miedziana Góra**
  - Budowa 9 stanowisk słupowych;
  - Rozbudowa oświetlenia kablem YAKY 4x25mm²;
  - Montaż 9 opraw oświetleniowych parkowych na nowo wybudowanych słupach.
2. **Ul. Panoramiczna, Kostomłoty Drugie**
  - Budowa 6 stanowisk słupowych;

- Montaż 6 opraw oświetleniowych (z wyłączeniem słupów L1, L2, L3 – już wybudowane);
  - Budowa linii kablowej YAKY 4x25mm².
3. **Ul. Maciejówka, Kostomłoty Pierwsze**
- Budowa 7 stanowisk słupowych;
  - Montaż 7 opraw oświetleniowych;
  - Budowa linii kablowej YAKYs 4x25mm².
4. **Ul. Ciosowa, Ciosowa**
- Budowa 5 stanowisk słupowych:
    - 1 słup z żerdzi typu E;
    - 4 słupy z żerdzi typu ŻN;
  - Montaż 5 opraw oświetleniowych parkowych;
  - Budowa linii kablowej AsXSn 2x25mm².
5. **Ul. Radosna, Tumlin-Wykień**
- Budowa 9 stanowisk słupowych:
    - 2 słupy z żerdzi typu E;
    - 7 słupów z żerdzi typu ŻN;
  - Montaż 9 opraw oświetleniowych parkowych;
  - Budowa linii kablowej YDY 2x25mm².

II. Budowa oświetlenia drogowego – umowa nr IGPOS.272.50.2.2022

1. **Ul. Modrzewiowa, Przyjmo**
- Budowa 9 stanowisk słupowych:
    - 4 słupy z żerdzi typu E;
    - 5 słupów z żerdzi typu ŻN;
  - Montaż 9 opraw oświetleniowych parkowych;
  - Budowa linii kablowej YDY 2x25mm².
2. **Ul. Strażacka, Ćmińsk Rządowy**
- Budowa 19 stanowisk słupowych;
  - Montaż 19 opraw oświetleniowych parkowych;
  - Budowa linii kablowej YAKY 4x25mm².
3. **Ul. Jesionowa, Ćmińsk Kościelny**
- Budowa 8 stanowisk słupowych (z wyłączeniem słupów L8 i L9 – już wybudowane oraz L11-L15 – brak zabudowań i ruchu);
  - Montaż 8 opraw oświetleniowych;
  - Budowa linii kablowej YAKYs 4x25mm².

5. Modernizacja i remont istniejących dróg gminnych

W okresie od 1 kwietnia 2022 r. do 30 listopada 2023 r. zrealizowano przebudowę i remont dróg gminnych.

Łączna długość przebudowanych odcinków wyniosła 5 670 m.

Dodatkowo w ramach zadania przeprowadzono:

- remonty cząstkowe dróg o nawierzchni bitumicznej;
- uzupełnianie ubytków na drogach o nawierzchni nieutwardzonej poprzez zastosowanie kruszywa.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 12 664 719,91 zł i został sfinansowany ze środków Budżetu Gminy oraz Rządowego Funduszu Polski Ład.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje na temat poszczególnych inwestycji.

1. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Tęczowej w miejscowości Kostomłoty Pierwsze. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 230 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- prace konserwacyjne w zakresie rowu;
- wymianę przepustów pod zjazdami;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 670 215,00 zł.

2. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Skalista w miejscowości Miedziana Góra. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 290 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- wymianę przepustów pod zjazdami;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 446 217,54 zł.

3. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na remoncie drogi przy ul. Słonecznej w miejscowości Miedziana Góra. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną na odcinku o długości 450 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- wymianę przepustów pod zjazdami;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 436 991,88 zł.

4. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Sosnowej w miejscowości Ćmińsk.

W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 140 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 350 797,66 zł.

5. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Wierzbowej w miejscowości Kostomłoty Drugie. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 160 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 309 219,55 zł.

6. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Grabowej w miejscowości Ćmińsk. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 80 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 265 856,58 zł.

7. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Pirytovej w miejscowości Miedziana Góra. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 380 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- wymianę przepustów;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 689 567,25 zł.

8. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Stolarskiej w miejscowości Kostomłoty Drugie. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 260 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- wymianę przepustów;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 382 765,34 zł.

9. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Topolowej w miejscowości Kostomłoty Drugie. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 160 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- prace konserwacyjne w zakresie rowu;
- wymianę przepustów;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 541 298,81 zł.

10. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Wspólnej w miejscowości Miedziana Góra. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 90 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 228 728,50 zł.

11. W okresie od 22 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Uroczej w miejscowości Tumlin Wykień. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 1090 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- prace konserwacyjne w zakresie rowu;
- wymianę przepustów;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 2 331 378,92 zł.

12. W okresie od 22 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Romantycznej w miejscowości Tumlin Podgród. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 470 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- prace konserwacyjne w zakresie rowu;
- wymianę przepustów;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 131 188,02 zł.

13. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Cichej w miejscowości Ciosowa. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 420 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 887 392,13 zł.

14. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Jesionowej w miejscowości Ćmińsk. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 340 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 779 743,42 zł.

15. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Lirycznej w miejscowości Tumlin Podgród. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 490 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- prace konserwacyjne w zakresie rowu;
- wymianę przepustów;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 358 294,19 zł.

16. W okresie od 21 lipca 2022 r. do 13 października 2023 r. zrealizowano inwestycję polegającą na przebudowie drogi wewnętrznej przy ul. Rubinowej w miejscowości Porzecze. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną wraz z podbudową na odcinku o długości 620 m.

Dodatkowo przeprowadzono następujące prace:

- utwardzenie poboczy;
- prace konserwacyjne w zakresie rowu;
- wymianę przepustów;
- utwardzenie nawierzchni zjazdów.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1 449 814,32 zł.

17. W okresie od 9 maja 2022 r. do 28 maja 2023 r. zrealizowano remonty cząstkowe dróg o nawierzchni bitumicznej, polegające na uzupełnieniu ubytków w nawierzchni masą bitumiczną.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 84 375,78 zł.

18. W okresie od 1 kwietnia 2022 r. do 30 listopada 2023 r. zrealizowano zadanie polegające na uzupełnianiu ubytków na drogach o nawierzchni nieutwardzonej kruszywem.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 320 875,02 zł.

6. Budowa i wyznaczenie tras pieszo-rowerowych na terenie gminy Miedziana Góra

Zadanie nie zostało zrealizowane. Gmina Miedziana Góra nie posiada ścieżek rowerowych, a w raportowanych latach nie były budowane ani wyznaczane trasy pieszo-rowerowe.

7. Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w gminie Miedziana Góra (mikroinstalacje)

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

8. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach

Kontrole dotyczące przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych były realizowane przez pracowników Urzędu Gminy w przypadku budynków mieszkalnych. Zgłoszenia dotyczące firm i przedsiębiorstw przekazywano zgodnie z właściwością do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Kielcach.

Kontrole na otwartych przestrzeniach nie były przeprowadzane – nie było takiej konieczności.

Liczba przeprowadzonych kontroli:

- 2022 r. – brak kontroli;
- 2023 r. – 5 kontroli (zgodnie z Programem Ochrony Powietrza dla Województwa Świętokrzyskiego).

Działania były realizowane bezkosztowo.

Ponadto w 2023 roku WIOŚ w Kielcach przeprowadził jedną kontrolę dotyczącą przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych.

9. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, 10. Ograniczenie niskiej emisji w gminie Miedziana Góra poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych

Od 2019 roku na terenie gminy Miedziana Góra realizowany jest Program Ograniczania Niskiej Emisji, który polega na udzielaniu dotacji celowej osobom fizycznym – właścicielom budynków mieszkalnych – na wymianę nieskończonej ilości źródeł ciepła na nowoczesne, ekologiczne i wysokoefektywne systemy ogrzewania. Dofinansowanie można również uzyskać na montaż nowego źródła ciepła w budynkach nowo budowanych.

Realizacja w 2022 roku:

- Liczba beneficjentów: 56
- Zamontowano:
  - 8 kotłów na paliwo stałe (spełniających wymagania 5 klasy);
  - 22 kotły gazowe;
  - 26 pomp ciepła;
  - W tym 8 źródeł ciepła w nowo budowanych budynkach.
- Koszt: 140 000,00 zł (środki z budżetu gminy).

Realizacja w 2023 roku:

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019
z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2022-2023*

- Liczba beneficjentów: 38
- Zamontowano:
  - 11 kotłów na paliwo stałe (spełniających wymagania 5 klasy);
  - 11 kotłów gazowych;
  - 16 pomp ciepła;
  - W tym 4 źródła ciepła w nowo budowanych budynkach.
- Założony budżet: 140 000,00 zł;
- Wydatkowana kwota: 95 000,00 zł;
- Niższa kwota wydatkowanych środków wynikała z przyczyn formalno-prawnych, które uniemożliwiły przyznanie dotacji wszystkim wnioskodawcom.

Środki na realizację programu pochodziły z budżetu gminy.

3.2. Zagrożenia hałasem

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 5 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona przed hałasem.

Tabela 12. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przed hałasem

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniookresowy: Poprawa klimatu akustycznego i ochrona mieszkańców gminy Miedziana Góra przed nadmiernym hałasem			
Cel krótkookresowy: Ochrona przed nadmiernym hałasem			
Kierunek interwencji: Ochrona przed hałasem			
Zadania własne			
1.	Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego	gmina Miedziana Góra	↔
2.	Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych	gmina Miedziana Góra	↔
Zadania koordynowane			
3.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ w Kielcach	↔
4.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg wojewódzkich	Zarządcy dróg	↔
5.	Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska	Zarządcy dróg	↓

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego

W ramach bieżącej działalności Gminy w latach 2022 – 2023, w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniano zapisy dotyczące ochrony obszarów o korzystnym klimacie akustycznym. Plany te zawierają zapisy o konieczności dotrzymywania dopuszczalnych poziomów hałasu, zgodnych z przepisami odrębnymi, celem zapewnienia ochrony przed nadmiernym hałasem i zachowania odpowiednich warunków akustycznych na obszarach mieszkalnych oraz innych wrażliwych na hałas terenach.

2. Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych

W ramach bieżącej działalności Gminy, w latach 2022 – 2023, w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniono zapisy dotyczące zakazu lokalizacji przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych. Wyjątkiem stanowią sieci, urządzenia oraz obiekty związane z infrastrukturą techniczną i komunikacyjną.

3. Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej

W latach 2022 – 2023 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Kielcach przeprowadził dwie kontrole emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.

4. Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg wojewódzkich

Odcinki dróg wojewódzkich nr 748 i nr 750 przebiegające przez gminę Miedziana Góra, zgodnie z danymi GPR 2020/21, nie kwalifikują się do kategorii odcinków o natężeniu ruchu przekraczającym 3 mln pojazdów rocznie, dla których obligatoryjne jest sporządzanie map akustycznych. W związku z tym na terenie gminy nie zachodziła konieczność realizacji tego zadania.

5. Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska

W latach 2021 – 2022 zadanie nie było realizowane. Zarządcy dróg nie podjęli działań w zakresie ograniczania emisji hałasu do środowiska.

3.3. Promieniowanie elektro-magnetyczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 3 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Tabela 13. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniokresowy: Ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych			
Cel krótkookresowy: Monitoring i utrzymanie poniżej poziomu dopuszczalnego PEM			
Kierunek interwencji: Promieniowanie elektro-magnetyczne			
Zadania własne			
1.	Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	gmina Miedziana Góra	↔
Zadania koordynowane			
2.	Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ Kielce	↔
3.	Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym	Przedsiębiorcy	↔

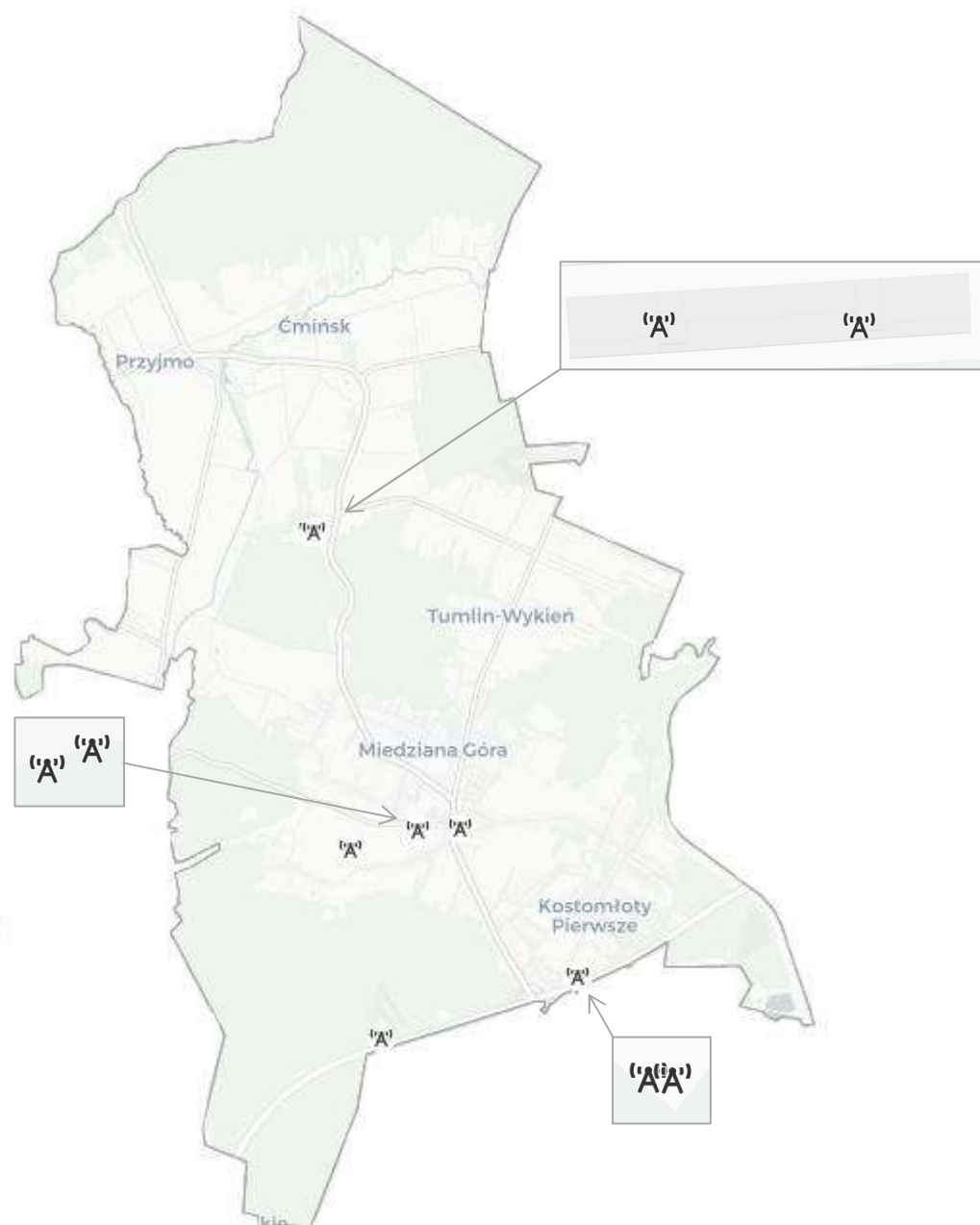
źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego

W ramach działań związanych z ochroną zdrowia mieszkańców, w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniono zapisy dotyczące lokalizacji sieci elektroenergetycznych średnich, wysokich oraz najwyższych napięć. W planach tych ustalono także strefy techniczne wokół tych linii, w granicach których zakazuje się lokalizacji budynków przeznaczonych na pobyt ludzi.

2. Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego

W latach 2022 – 2023 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Kielcach przeprowadził na terenie gminy Miedziana Góra cztery kontrole dokumentacyjne oparte na analizie wyników pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Rysunek 18. Lokalizacja stacji bazowych na terenie gminy Miedziana Góra

źródło: <https://si2pem.gov.pl/>

3. Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym

Zadanie polegające na utrzymaniu poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej dopuszczalnych norm jest realizowane przez przedsiębiorców poprzez regularne pomiary oraz dostosowanie urządzeń do obowiązujących norm. W przypadku przekroczenia dopuszczalnych poziomów, wprowadzają oni korekty, takie jak zmiana ustawień czy wymiana sprzętu.

3.4. Gospodarowanie wodami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 8 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarowanie wodami.

Tabela 14. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniokrookresowy: Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym na terenie gminy Miedziana Góra			
Cel krótkookresowy: Poprawa jakości wód na terenie gminy Miedziana Góra			
Kierunek interwencji: Gospodarowanie wodami			
Zadania własne			
1.	Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	gmina Miedziana Góra	↔
2.	Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone)	gmina Miedziana Góra	↓
Zadania koordynowane			
3.	Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych	ŚZMiUW w Kielcach	↑
4.	Konserwacja rowów melioracyjnych	właściciele gruntów, gmina Miedziana Góra, ŚZMiUW w Kielcach	↔

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych

Zgodnie z danymi przedstawionymi w poniższej tabeli, zadanie dotyczące prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych w gminie Miedziana Góra obejmuje monitorowanie zmian liczby tych obiektów w latach 2021 – 2023.

Tabela 15. Ilość zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w gminie Miedziana Góra

Wskaźnik	J.m.	2021	2022	2023
Zbiorniki bezodpływowe	szt.	968	660	1 006
Oczyszczalnie przydomowe	szt.	92	98	118

źródło: GUS

Na podstawie przedstawionych danych, w latach 2021 – 2023, liczba zbiorników bezodpływowych w gminie Miedziana Góra uległa zmianom. W 2021 roku wynosiła 968 sztuk, a w 2022 roku spadła do 660 sztuk, a następnie wzrosła do 1 006 sztuk w 2023 roku. Z kolei liczba oczyszczalni przydomowych rosła stopniowo, z 92 sztuk w 2021 roku do 118 sztuk w 2023 roku. Wzrost liczby oczyszczalni przydomowych świadczy o rosnącym zainteresowaniu mieszkańców inwestycjami w systemy oczyszczania ścieków, podczas gdy

zmiany w liczbie zbiorników bezodpływowych mogą wskazywać na poprawę systemu odprowadzania ścieków w gminie.

2. Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone)

W raportowanych latach zadanie dotyczące wspierania finansowego budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków nie było realizowane z powodu braku dostępnych dotacji.

4. Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Kielcach w ramach działalności statutowej oraz finansowania z przychodów i dotacji zrealizowało na terenie gminy Miedziana Góra następujące prace:

- **18.05.2023 r.** – Ręczne usunięcie martwych drzew z koryta cieku naturalnego *Dopływ z Tumlina* (działka nr 207, obręb Ćmińsk Kościelny).
- **07.07.2023 r.** – Ręczne usunięcie dwóch drzew gatunku olcha na rzece *Sufraganiec* (działka nr 393/2, obręb Kostomłoty Pierwsze).
- **20.12.2023 r.** – Ręczna rozbiórka tamy bobrowej (1 szt.) na rzece *Dopływ z Tumlina* (działka nr 207, obręb Ćmińsk Kościelny).
- **22.12.2023 r.** – Ręczna rozbiórka tamy bobrowej (1 szt.) na rzece *Dopływ z Tumlina* (działka nr 207, obręb Ćmińsk Kościelny).
- **15 - 16.06.2023 r.** – Usunięcie tamy bobrowej oraz zatorów na *Dopływie z Tumlina* (km 1+120) w miejscowości Ćmińsk Kościelny – koszt: 634,07 zł, finansowane z przychodów działalności statutowej.
- **31.10 - 10.11.2023 r.** – Usunięcie tam bobrowych na rzece *Sufraganiec* (km 8+200–10+700, działka nr 393/1, obręb Kostomłoty Pierwsze) – finansowane z przychodów działalności statutowej.
- **27.06 - 05.07.2023 r.** – Usunięcie drzew gatunku olcha na *Dopływie z Tumlina* (działka nr 207, obręb Ćmińsk Kościelny) – koszt: 22 945,68 zł, finansowane z przychodów działalności statutowej oraz dotacji.
- **22.08 - 05.09.2022 r.** – Usunięcie drzew z koryta rzeki *Sufraganiec* (działki nr 393/1 i 1257, obręb Kostomłoty Pierwsze) – koszt: 7 163,64 zł, finansowane z dotacji.

Wszystkie prace zostały wykonane siłami własnymi PGW Wody Polskie.

3. Konserwacja rowów melioracyjnych

Konserwacja rowów melioracyjnych jest zadaniem ciągłym, realizowanym w ramach dbałości o porządek i czystość na terenie gminy. Polega na utrzymaniu urządzeń melioracji wodnych, zapewniając ich prawidłowe funkcjonowanie.

3.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 10 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 16. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniookresowy: Rozwój gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Miedziana Góra			
Cel krótkookresowy: Pełne skanalizowane oraz zwodociągowanie obszaru gminy Miedziana Góra			
Kierunek interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa			
Zadania własne			
1.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy	gmina Miedziana Góra	↔
2.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie całej gminy	gmina Miedziana Góra	↑
3.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie całej gminy	gmina Miedziana Góra	↑
4.	Budowa nowych przyłączy do sieci wodociągowej	gmina Miedziana Góra	↔
5.	Przebudowa sieci wodociągowej na ul. Podglinie w Ćmińsku	gmina Miedziana Góra	↑
6.	Modernizacja sieci wodociągowej Ćmińsk, Przyjmo, Porzecze, Bobrza + projekt	gmina Miedziana Góra	↑
7.	Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Zacisze	gmina Miedziana Góra	↑
8.	Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Podmiejska	gmina Miedziana Góra	↑
9.	Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Skalka	gmina Miedziana Góra	↑
10.	Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Świętego Jana	gmina Miedziana Góra	↑
11.	Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Miedziana Góra, ul. Tumlińska	gmina Miedziana Góra	↑
12.	Budowa sieci wodociągowych (wypłata odszkodowań)	gmina Miedziana Góra	↔
13.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV, msc. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk zad. 1	gmina Miedziana Góra	↑
14.	Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV mac. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk 2-8	gmina Miedziana Góra	↑
15.	Budowa sieci kanalizacyjnych (wypłata odszkodowań)	gmina Miedziana Góra	↔

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy

Zadanie realizowane w roku 2022 (obejmujące budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej):

1. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej – Etap V oraz rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Miedziana Góra, zadanie 3 – sieć kanalizacyjna i wodociągowa w miejscowości Przyjmo – 3 306 440,64 zł.
2. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej – Etap V oraz rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Miedziana Góra, zadanie 5 – 5 002 327,04 zł.

Zadanie realizowane w roku 2023 (obejmujące budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej):

1. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Miedziana Góra – Etap V, zadanie 4 – 2 225 696,49 zł.

Zadanie realizowane w roku 2023 (obejmujące budowę wyłącznie sieci kanalizacyjnej):

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości 95 mb z dwoma studniami fi 400 i dwoma studniami fi 1000 w miejscowości Miedziana Góra, wraz z pełną dokumentacją projektową i odbiorową – 117 079,00 zł.
2. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miejscowości Miedziana Góra, gmina Miedziana Góra – dz. nr 501/17, 101/1, 99/21 – 58 333,54 zł.

Koszty:

- 2022: 8 308 767,68 zł;
- 2023: 2 401 109,03 zł.

Środki własne gminy oraz dofinansowanie z UE.

2. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie całej gminy

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

3. Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie całej gminy

W latach 2022-2023 realizowane były zadania związane z budową i modernizacją sieci wodociągowej na terenie gminy Miedziana Góra, które miały na celu poprawę dostępności wody pitnej oraz zwiększenie efektywności infrastruktury wodociągowej.

W 2022 roku zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

1. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej – Etap V oraz rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Miedziana Góra – zadanie 3 (sieć kanalizacyjna i wodociągowa w miejscowości Przyjmo) – 3 306 440,64 zł.
2. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej – Etap V oraz rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Miedziana Góra – zadanie 5 – 5 002 327,04 zł.
3. Budowa sieci wodociągowej na ul. Stadionowej w Miedzianej Górze z rur PCV fi 160 o długości 245 mb – 90 000,00 zł.

W 2023 roku realizowano zadania obejmujące budowę zarówno sieci wodociągowej, jak i kanalizacyjnej:

1. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Miedziana Góra – Etap V, zadanie 4 – 2 225 696,49 zł.

W 2023 roku zrealizowano również zadania dotyczące wyłącznie budowy sieci wodociągowej:

2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Miedziana Góra – Etap V, zadanie 6 (sieć wodociągowa PE Dn160) – 814 349,54 zł.
3. Budowa sieci wodociągowej (ok. 247 m) i sieci kanalizacyjnej (ok. 180 m) w miejscowości Miedziana Góra – dz. nr 501/17, 101/1, 99/21 – 58 333,54 zł.
4. Budowa sieci wodociągowej w ul. Skalistej o długości 102 mb wraz z trzema wysięgnikami do granicy działek – 53 505,00 zł.
5. Budowa sieci wodociągowej na dz. 38/1, 39/1, 39/2, 39/4, 39/5, 40/6 w obrębie 0006 Kostomłoty Pierwsze – 171 880,20 zł.
6. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Ćmińsk – 99 000,00 zł.
7. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Bobrza – 99 000,00 zł.
8. Budowa sieci wodociągowej (ok. 247 m) i sieci kanalizacyjnej (ok. 180 m) w miejscowości Miedziana Góra – dz. nr 501/17, 101/1, 99/21 w ramach Lokalnych Inicjatyw – 110 004,27 zł.
9. Budowa sieci wodociągowej w ul. Skalistej w ramach robót wyprzedzających – 53 505,00 zł.

Koszty realizacji zadań w 2022 roku wyniosły 8 398 767,68 zł, a w 2023 roku 3 685 274,04 zł. Środki na realizację projektów pochodziły z budżetu gminy oraz dofinansowania unijnego.

4. Budowa nowych przyłączy do sieci wodociągowej

W ramach zadania realizowane były roboty budowlane związane z budową nowych przyłączy do sieci wodociągowej. Działania te były częścią ogólnych zadań związanych z budową i rozbudową sieci wodociągowej na terenie gminy. Projekt był finansowany ze środków własnych gminy oraz dofinansowania unijnego.

5. Przebudowa sieci wodociągowej na ul. Podglinie w Ćmińsku

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

6. Modernizacja sieci wodociągowej Ćmińsk, Przyjmo, Porzecze, Bobrza + projekt

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

7. Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Zacisze

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

8. Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Podmiejska

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

9. Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Skalka

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

10. Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Kostomłoty Pierwsze, ul. Świętego Jana

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

11. Rozbudowa sieci wodociągowej (inicjatywa lokalna), Miedziana Góra, ul. Tumlińska

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

12. Budowa sieci wodociągowych (wypłata odszkodowań)

W ramach budowy sieci wodociągowych, w 2023 roku wypłacono odszkodowania za przekazanie sieci. W szczególności:

1. Budowa sieci wodociągowej $\varnothing 110$ w miejscowości Tumlin – Wykień o długości ok. 120 mb (dz. nr 119/6, 119/11, 119/10) – Szymon Budkiewicz – wypłacono odszkodowanie w wysokości 23 500,00 zł.
2. Budowa sieci wodociągowej $\varnothing 110$ w miejscowości Bobrza o długości ok. 161,5 mb (dz. nr 568/5) – Andrzej Tkacz – wypłacono odszkodowanie w wysokości 19 324,00 zł.
3. Przekazanie odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Ćmińsk Rządowy (dz. nr ewid. 388/11, 388/12, 388/5, 388/10, 388/9, 388/7 do 388/8) – Mariola Nowak – wypłacono odszkodowanie w wysokości 19 600,00 zł.

Całkowity koszt w 2023 roku wyniósł 62 424,00 zł, a środki na wypłatę odszkodowań pochodziły z budżetu gminy.

13. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV, msc. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk zad. 1

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

14. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej etap IV mac. Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk 2-8

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2020 i 2021. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 612 281,70 zł. Prace obejmowały rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Tumlin, Miedziana Góra, Ciosowa i Ćmińsk, w ramach etapów 2 – 8, mając na celu poprawę jakości infrastruktury sanitarnej oraz ochronę środowiska.

15. Budowa sieci kanalizacyjnych (wypłata odszkodowań)

Zadanie zostało zrealizowane we wcześniejszych latach i było ujęte w poprzednim raporcie za lata 2016-2021. Inwestycja została zrealizowana w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

3.6. Zasoby geologiczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 1 zadanie środowiskowe w ramach obszaru interwencji gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Tabela 17. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarowanie zasobami geologicznymi

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniookresowy: Ochrona zasobów geologicznych występujących na terenie gminy Miedziana Góra			
Cel krótkookresowy: Ochrona i uwzględnienie złóż surowców naturalnych w dokumentach planistycznych			
Kierunek interwencji: Zasoby geologiczne			
Zadania własne			
1.	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych	gmina Miedziana Góra	↔

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych

W latach 2022-2023, w ramach ochrony zasobów złóż kopalin, w dokumentach planistycznych uwzględniono obszary zawierające złoża kopalin, zgodnie z wytycznymi otrzymanymi od odpowiednich instytucji.

3.7. Gleby

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 3 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gleby.

Tabela 18. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gleby

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniookresowy: Ochrona gleb przed degradacją na terenie gminy Miedziana Góra			
Cel krótkookresowy: Poprawa stanu jakości gleb na terenie gminy Miedziana Góra			
Kierunek interwencji: Gleby			
Zadania koordynowane			
1.	Zrekultywowaniem gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	Przedsiębiorcy	↔
2.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	↓
3.	Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”	Mieszkańcy	↔

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Zrekultywowaniem gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym

Przedsiębiorcy realizują zadania rekultywacji gleb zdegradowanych w kierunku rolnym lub leśnym, w miarę możliwości, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Podstawę prawną stanowi **Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych** (Dz.U. 2024 poz. 82), która w **art. 20** nakłada obowiązek rekultywacji na osobę powodującą utratę lub ograniczenie wartości użytkowej gruntów.

2. Prowadzenie monitoringu jakości gleb

Na terenie gminy Miedziana Góra nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych i nie prowadzono badań monitoringu chemizmu gleb ornych realizowanego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

3. Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”

W roku 2022 udzielono dwóch porad związanych z działaniami pro-środowiskowymi, dotyczącymi integrowanej ochrony roślin. Ponadto, jako Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego (PZDR), udzielono wsparcia czterem rolnikom przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie wymiany pokrycia dachowego z eternitu na blachę.

W roku 2023 zaobserwowano większe zainteresowanie rolników wdrażaniem dobrych praktyk rolniczych, co częściowo wynikało z wprowadzenia ekoschematów jako dodatkowej zachęty. Zrealizowano 10 działań mających na celu poprawę warunków środowiskowych, w tym:

- 8 działań związanych z wymieszaniem słomy z glebą w celu poprawy jej struktury oraz warunków wodno-powietrznych,
- 2 działania polegające na szybkim wymieszaniu obornika z glebą (w ciągu 12 godzin od aplikacji) w celu ograniczenia emisji amoniaku do atmosfery.

Dodatkowo w roku 2023 PZDR pomógł czterem rolnikom w wypełnieniu wniosków o wymianę pokrycia dachowego. Koszt opracowania jednego wniosku wynosił 400,00 zł zgodnie z cennikiem wewnętrznym ŚODR.

3.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 4 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów.

Tabela 19. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniokrośowy: Minimalizacja ilości powstających odpadów na terenie gminy Miedziana Góra			
Cel krótkookrośowy: Rozwój selektywnej zbiórki odpadów			
Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
Zadania własne			
1.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – odbiór odpadów komunalnych	gmina Miedziana Góra	↔
2.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci	gmina Miedziana Góra	↔
3.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku	gmina Miedziana Góra	↔
Zadania koordynowane			
4.	Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Miedziana Góra”	gmina Miedziana Góra, mieszkańcy	↑

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – odbiór odpadów komunalnych

Gmina Miedziana Góra nie dysponuje danymi dotyczącymi ilości wytwarzanych odpadów, a jedynie masą odpadów odebranych i zagospodarowanych, dlatego wskaźniki wytwarzania odpadów określone powyżej tylko częściowo odzwierciedlają stan faktyczny z terenu gminy. Przyczyną rozbieżności jest fakt, iż mieszkańcy gminy zagospodarowują część odpadów komunalnych we własnym zakresie, np.:

- Papier, tekturę i drewno, w tym opakowania z drewna - jako paliwo;
- Odpady kuchenne ulegające biodegradacji – w przydomowych kompostowniach i dokarmiania zwierząt;

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023” za lata 2022-2023

- Odpady mineralne (odpady budowlane i rozbiórkowe) – m.in. do utwardzania i wyrównywania powierzchni, do budowy nowych konstrukcji.

W ramach umowy nr IGPOS.272.6.2022, w okresie od 1 maja 2021 r. do 30 maja 2022 r., wydatkowano 2 894 671,01 zł ze środków budżetu gminy. W kolejnym okresie, od 1 czerwca 2022 r. do 1 czerwca 2023 r., poniesione wydatki wyniosły 2 679 426,80 zł.

Obowiązująca umowa nr IGPOS.272.14.2023, zawarta na lata 2023–2025 (od 29 czerwca 2023 r. do 29 czerwca 2025 r.), przewiduje całkowity koszt realizacji na poziomie 3 537 982,94 zł. Na dzień 31 grudnia 2024 r. poniesione wydatki będą rozliczone zgodnie z harmonogramem umowy.

Ilości odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowanych w 2022 i 2023 r. zestawiono w poniższych tabelach.

Tabela 20. Odpady odebrane od właścicieli nieruchomości w 2022 i 2023 r. bezpośrednio z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy

Lp.	Rodzaj i kod odpadów	Masa odpadów odebranych [Mg]	
		2022	2023
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (20 03 01)	1176,6200	1187,7400
2.	Opakowania z papieru i tektury (15 01 01)	60,2800	74,1000
3.	Opakowania ze szkła (15 01 07) Szkło (20 01 02)	300,0800	220,4000
4.	Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	0,0000	0,0000
5.	Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	327,4100	302,0600
6.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (20 01 35*, 20 01 36 i 20 01 23*)	8,6920	0,0000
7.	Odpady wielkogabarytowe (20 03 07)	53,4200	0,0000
8.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji (20 01 08) Odpady ulegające biodegradacji (20 02 01)	409,4400	348,7600
9.	Popiół (20 01 99 i 20 03 99)	238,2800	215,9000
10.	Zużyte opony (16 01 03)	12,8000	0,0000
SUMA		2 587,0220	2 348,9600

źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Miedziana Góra za rok 2022 i 2023

Tabela 21. Odpady zebrane w 2022 i 2023 r. w PSZOK

Lp.	Rodzaj i kod odpadów	Masa odpadów odebranych [Mg]	
		2022	2023
1.	Opakowania z papieru i tektury (15 01 01)	1,1700	1,4600
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	1,4900	0,6700
3.	Opakowania ze szkła (15 01 07)	1,5810	1,3200
4.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36)	5,7330	8,3270
5.	Odpady wielkogabarytowe (20 03 07)	88,9600	116,2200
6.	Odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) Odpady kuchenne ulegające biodegradacji (20 01 08)	35,3600	28,6200
7.	Popiół (20 03 99)	14,9600	15,8200
8.	Zużyte opony (16 01 03)	20,2704	2,1200
9.	Odpady budowlane i rozbiórkowe (17 01 01, 17 01 07)	92,2400	66,9000

Lp.	Rodzaj i kod odpadów	Masa odpadów odebranych [Mg]	
		2022	2023
10.	Przeterminowane chemikalia (20 01 28)	2,3200	1,8800
11.	Leki (20 01 32)	0,0270	0,0330
12.	Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	1,1700	2,1600
13.	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (20 01 21)	0,0100	0,0640
SUMA		265,0914	245,5940

źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Miedziana Góra za rok 2022 i 2023

Tabela 22. Odpady komunalne odebrane w 2022 i 2023 r. z nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady komunalne powstają w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej

Lp.	Rodzaj i kod odpadów	Masa odpadów odebranych [Mg]	
		2022	2023
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (20 03 01)	310,6000	313,7500
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	9,2880	11,7000
3.	Opakowania ze szkła (15 01 07) Szkło (20 01 02)	3,4650	9,1400
4.	Opakowania z papieru i tektury (15 01 01)	17,6900	7,0700
5.	Odpady budowlane i rozbiórkowe (17 01 03, 17 01 07 i 17 09 04)	2,4200	85,3680
6.	Inne odpady nieulegające biodegradacji (20 02 03)	53,1400	54,7200
7.	Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	16,9600	14,0400
SUMA		404,5230	495,7880

źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Miedziana Góra za rok 2022 i 2023

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymagane minimalne poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wynosiły:

- **2022 rok:** co najmniej **25%**;
- **2023 rok:** co najmniej **30%**.

Gmina Miedziana Góra osiągnęła wyniki przewyższające wymagane poziomy:

- **2022 rok: 35,73%**;
- **2023 rok: 44,74%**.

Osiągnięte rezultaty wskazują na skuteczność działań podejmowanych przez gminę w zakresie gospodarki odpadami, a także na postęp w realizacji celów związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem.

2. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci

Zadanie jest realizowane w ramach bieżącej działalności Gminy. W raportowanych latach nie zidentyfikowano dzikich wysypisk, w związku z czym nie było konieczności realizacji tego zadania.

3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi oraz realizacja zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku w gminie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzana jest zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.). Analiza ta ma na celu weryfikację możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Wójt, zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 3 tej samej ustawy, prowadzi ewidencję umów zawartych na odbiór odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, na których odpady powstają w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. Ewidencja ta jest na bieżąco weryfikowana na podstawie wykazów umów załączanych do sprawozdań rocznych podmiotów odbierających odpady.

W latach 2022–2023 nie zidentyfikowano właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, wobec czego gmina nie musiała organizować ich odbioru w zastępstwie.

Realizacja działań związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy

W ramach bieżącej działalności gmina podejmuje szereg działań mających na celu zapewnienie odpowiednich warunków do gospodarowania odpadami komunalnymi oraz utrzymania czystości i porządku na jej terenie. Do kluczowych zadań realizowanych w latach 2022–2023 należały:

- Stworzenie warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewnienie ich realizacji poprzez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.
- Zapewnienie budowy:
  - stacji zlewnych w przypadkach, gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej jest niemożliwe lub generuje nadmierne koszty;
  - instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części;
  - szaletów publicznych.
- Objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz nadzorowanie działań powierzonych podmiotom odbierającym odpady.
- Zapewnienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady.
- Tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), zapewniających mieszkańcom łatwy dostęp do miejsc, gdzie można oddać m.in.:
  - odpady komunalne podlegające selektywnej zbiórce;
  - odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia;
  - odpady medyczne powstałe w gospodarstwach domowych (np. zużyte igły i strzykawki);
  - zużyte baterie i akumulatory;
  - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;

- meble i odpady wielkogabarytowe;
- zużyte opony, tekstylia i odzież;
- odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych.
- Zagospodarowanie odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.
- Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności dotyczących selektywnej zbiórki odpadów.
- Udostępnianie na stronie internetowej urzędu gminy oraz w miejscach zwyczajowo przyjętych informacji o:
  - podmiotach odbierających odpady komunalne;
  - poziomach recyklingu i ograniczenia składowania odpadów;
  - punktach selektywnego zbierania odpadów.
- Coroczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji technicznych i organizacyjnych możliwości gminy w tym zakresie.
- Zapobieganie zanieczyszczaniu terenów publicznych, w tym usuwanie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z dróg i chodników.
- Utrzymanie czystości na przystankach komunikacyjnych, należących do gminy i zlokalizowanych przy drogach publicznych.
- Zapewnienie zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok bezdomnych zwierząt oraz współpraca z podmiotami świadczącymi usługi w tym zakresie.

4. Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Miedziana Góra”

Na terenie gminy Miedziana Góra od 2007 roku corocznie realizowany jest Program usuwania wyrobów zawierających azbest. Jego celem jest stopniowa eliminacja szkodliwych materiałów zawierających azbest, zgodnie z obowiązującymi przepisami i wytycznymi dotyczącymi ochrony środowiska i zdrowia mieszkańców.

W ramach programu w latach 2022 – 2023 usunięto następujące ilości odpadów zawierających azbest:

- 2022 rok – 11 293,33 m² (169,40 Mg);
- 2023 rok – 9 096,67 m² (136,45 Mg).

Łączny koszt realizacji programu w latach 2022 – 2023 wyniósł 114 041,76 zł, finansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach oraz budżetu gminy.

3.9. Zasoby przyrodnicze

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 4 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona przyrody i krajobrazu.

Tabela 23. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przyrody i krajobrazu

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniookresowy: Zachowanie różnorodności biologicznej na terenie gminy Miedziana Góra			
Cel krótkookresowy: Podejmowanie działań z zakresu ochrony przyrody			
Kierunek interwencji: Zasoby przyrodnicze			
Zadania własne			
1.	Natura 2000 – ochrona obszarów	gmina Miedziana Góra	↔
2.	Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy Miedziana Góra	gmina Miedziana Góra	↔
3.	Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody	gmina Miedziana Góra	↔
Zadania koordynowane			
4.	Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody	gmina Miedziana Góra, Wojewoda Świętokrzyski, RDOŚ Kielce	↓

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Natura 2000 – ochrona obszarów

W październiku 2022 roku Nadleśnictwo Zagnańsk zrealizowało prace w ramach projektu „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe”. Zadanie obejmowało wykaszanie raz w roku, w tym wycinanie odrostów drzew i krzewów, oraz wynoszenie biomasy z siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska. Prace były realizowane na obszarze Natura 2000 Dolina Bobrzy (PLH260014) w Leśnictwie Niewachlów.

Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 11 113,20 zł, z czego:

- 85 % (9 446,22 zł) pochodziło ze środków Unii Europejskiej (Fundusz Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko);
- 15 % (1 666,98 zł) zostało pokryte ze środków własnych Nadleśnictwa.

W kolejnych latach, począwszy od końca 2024 roku, planowane jest kontynuowanie podobnych działań w ramach projektu „Razem dla natury – ochrona gatunków i siedlisk na terenach cennych przyrodniczo”, który będzie finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu FENIKS 2021 – 2027.

2. Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy Miedziana Góra

W latach 2022-2023 Gmina Miedziana Góra realizowała zadania związane z bieżącym utrzymaniem i zagospodarowaniem terenów zielonych. Zrealizowano nasadzenia drzew i krzewów miododajnych na terenach publicznych. Dodatkowo, wykonano aranżację terenów zielonych oraz przeprowadzono nasadzenia kompensacyjne drzew. Koszt realizacji tych działań wyniósł 32 096,00 zł i został sfinansowany z dotacji oraz budżetu gminy.

3. Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody

W latach 2022-2023, w ramach bieżącej działalności, Gmina Miedziana Góra zamieściła w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz innych dokumentach planistycznych zapisów dotyczących form ochrony przyrody.

4. Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody

W raportowanych latach nie realizowano zadania.

3.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 1 zadania środowiskowego w ramach obszaru interwencji zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 24. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniookresowy: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków			
Cel krótkookresowy: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych			
Kierunek interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami			
Zadania koordynowane			
1.	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR)	Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach, Wojewódzka Komenda Straży Pożarnej w Kielcach	↑

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR)

Na terenie gminy Miedziana Góra nie zidentyfikowano zakładów zaliczanych do kategorii zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) ani zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).

Brak potencjalnych zagrożeń związanych z poważnymi awariami przemysłowymi w gminie, jest korzystne z punktu widzenia bezpieczeństwa środowiskowego i społecznego.

3.11. Edukacja ekologiczna

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 1 zadania środowiskowego w ramach obszaru interwencji zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 25. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel średniookresowy: Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców			
Cel krótkookresowy: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych			
Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna dorosłych i młodzieży			
Zadania własne			
1.	Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej, w tym: – Przygotowanie i publikacja artykułów tematycznych w gazecie gminnej i na stronie internetowej Urzędu; – Konkurs na szczepku gminnym pn. „Listy do Ziemi”; – Konkurs międzyszkolny pn. „Eko-postać”.	gmina Miedziana Góra	↔

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023

1. Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej, w tym:

- Przygotowanie i publikacja artykułów tematycznych w gazecie gminnej i na stronie internetowej Urzędu;
- Konkurs na szczepku gminnym pn. „Listy do Ziemi”;
- Konkurs międzyszkolny pn. „Eko-postać”.

W latach 2022-2023 Gmina Miedziana Góra kontynuowała realizację działań edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska, obejmujących różnorodne inicjatywy skierowane do mieszkańców. W ramach działań edukacyjnych przygotowywano i publikowano artykuły tematyczne w gazecie gminnej oraz na stronie internetowej Urzędu, które dotyczyły m.in. prawidłowej segregacji odpadów.

Dodatkowo, przeprowadzono akcję edukacyjną w trzech placówkach oświatowych na terenie gminy, promującą selektywne zbieranie odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych, powtórne wykorzystanie surowców wtórnych oraz informującą o szkodliwości palenia śmieci. Regularnie organizowane były spotkania z mieszkańcami dotyczące dobrych praktyk związanych z kompostowaniem bioodpadów.

Wszystkie działania były finansowane z budżetu Gminy.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla gminy Ostrów Mazowiecka na lata 2022 – 2023 wyznaczył 51 zadań w 11 obszarach interwencji. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. Podjęto się realizacji 46 zadań. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego. Znaczna część zadań ma charakter ciągły.

Poniżej zestawiono ilość zadań wyznaczonych i zrealizowanych w poszczególnych obszarach interwencji. Część zadań posiada charakter administracyjny i jest realizowana w ramach bieżącej działalności podmiotów.

Tabela 26. Ocena realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska

Obszar interwencji	Liczba zadań wyznaczonych	Liczba zadań zrealizowanych/ realizowanych	% realizacji POŚ
Ochrona klimatu i jakości powietrza	10	9	90,00
Zagrożenia hałasem	5	4	80,00
Promieniowanie elektro-magnetyczne	3	3	100,00
Gospodarowanie wodami	4	3	75,00
Gospodarka wodno-ściekowa	15	15	100,00
Gospodarowanie zasobami geologicznymi	1	1	100,00
Gleby	3	2	66,67
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów	4	4	100,00
Ochrona przyrody i krajobrazu	4	3	75,00
Zagrożenia poważnymi awariami	1	1	100,00
Edukacja ekologiczna	1	1	100,00
RAZEM	51	46	90,20

źródło: opracowanie własne

Stopień realizacji zadań dla Gminy Miedziana Góra w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2023 r. wynosi 90,20 %

4.1. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2022-2023

W poniższej tabeli zestawiono łączne koszty poniesione na zadania, które opisano we wcześniejszym rozdziale.

Tabela 27. Poniesione koszty podczas realizacji Programu Ochrony Środowiska

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2022 - 2023
		RAZEM [zł]
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Gmina Miedziana Góra	894 335,67
	Inne	13 785 804,97
	RAZEM	14 680 140,64
Ochrona przed hałasem	-	-
	RAZEM	-
Promieniowanie elektro-magnetyczne	-	-
	RAZEM	-
Gospodarowanie wodami	PGW WP	30 743,39
	RAZEM	30 743,39
Gospodarka wodno-ściekowa	Gmina Miedziana Góra	674 705,70
	Inne	22 793 918,43
	RAZEM	23 468 624,13
Zasoby geologiczne	-	-
	RAZEM	-
Gleby	-	-
	RAZEM	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Gmina Miedziana Góra	9 112 080,75
	Inne	114 041,76
	RAZEM	9 226 122,51
Ochrona przyrody i krajobrazu	Unia Europejska	9 446,22
	Nadleśnictwo Zagnańsk	1 666,98
	Inne	32 096,00
	RAZEM	43 209,20
Zagrożenia poważnymi awariami	-	-
	RAZEM	-
Edukacja ekologiczna	-	-
	RAZEM	-
SUMA		47 448 839,87

źródło: opracowanie własne

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Miedziana Góra zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z wartością bazową ze stanem w latach 2022 – 2023.

Tabela 28. Wskaźniki monitoringu realizacji na terenie gminy Miedziana Góra w latach 2022-2023

Lp.	Wskaźnik	J.m.	Źródło pozyskania danych	Wartość bazowa [2021 r.]	2022	2023	Tendencja zmian w analizowanych latach
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Zanieczyszczenia dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie świątokrzyskiej	-	RWMŚ w Kielcach	PM10, B(a)P, PM2,5	PM10, B(a)P, PM2,5	B(a)P	
2.	Długość sieci gazowniczej - ogółem	m	GUS	37 953	59 202	62 405	
3.	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	GUS	628	1 062	1 138	
4.	Ilość kontroli dotyczących przestrzegania przepisów w zakresie ochrony powietrza	szt.	Urząd Gminy	b.d.	0	5	
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem							
5.	Liczba zaktualizowanych dokumentów planistycznych	szt.	Urząd Gminy	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność	
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne							
6.	Liczba punktów pomiarowych, w których zanotowano przekroczenia	szt.	RWMŚ w Kielcach	b.d.	2	2	
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami							
7.	Zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych	m ³	GUS	31,1	29,0	29,3	
8.	JCWP o słabym stanie ekologicznym	szt.	GIOŚ	1	1	0	
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-kanalizacyjna							
9.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)	km	GUS	131,0	135,9	137,6	

Lp.	Wskaźnik	J.m.	Źródło pozyskania danych	Wartość bazowa [2021 r.]	2022	2023	Tendencja zmian w analizowanych latach
10.	Poziom zwodociągowania	%	GUS	97,8	97,6	99,9	
11.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	GUS	94,6	107,4	107,6	
12.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS	92	98	118	
13.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	GUS	68,5	76,5	81,9	
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne							
14.	Wydobycie surowców mineralnych	tys.t	PIG-PIB	b.d.	685	765,28	
Obszar interwencji: Gleby							
15.	Ilość zinventaryzowanych zanieczyszczonych środowiska	szt.	GDOŚ	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność	
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstaniu odpadów							
16.	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów	%	Analiza stanu gospodarki	27,00	35,73	44,74	
17.	Udział odpadów selektywnie zebranych w ogóle odpadów	Mg	Analiza stanu gospodarki	299,9205	265,0914	245,5940	
18.	Ilość unieszkodliwionego azbestu	Mg	Baza azbestowa	152,3	169,40	136,45	
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze							
19.	Powierzchnia lasów	ha	GUS	3 043,65	3 034,89	3 045,69	
20.	Lesistość	%	GUS	41,5	41,4	41,5	
21.	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	GUS	2 771,84	2 774,41	2 777,88	

Lp.	Wskaźnik	J.m.	Źródło pozyskania danych	Wartość bazowa [2021 r.]	2022	2023	Tendencja zmian w analizowanych latach
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami							
22.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	szt.	WIOŚ Warszawa	0	0	0	

źródło: opracowanie własne

Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika.

5.1. Ochrona powietrza

Emisję zanieczyszczeń do powietrza powodują zarówno źródła naturalne, jak i antropogeniczne. Do tych pierwszych zaliczamy zjawisko wietrzenia skał, pożary czy procesy biologiczne (rozkład materii organicznej, pylenie roślin). Zanieczyszczeniami związanymi z działalnością człowieka są natomiast: przemysł energetyczny, transportowy, sektor komunalno-bytowy. Zanieczyszczanie powietrza dzieli się na pyłowe i gazowe. Do zanieczyszczeń pyłowych zalicza się pyły zawieszone PM10 i PM2,5, które uważa się za najpoważniejsze zagrożenie zdrowia ludzi. Ma to związek ze zróżnicowaniem wielkości ich cząsteczek oraz składu chemicznego. Mogą zawierać metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i rakotwórcze oraz toksyczne związki organiczne, takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Ponadto pyły zawieszone mogą być nośnikami bakterii i wirusów, które są przyczyną podrażnień układu oddechowego i alergii. Pyły mają również szkodliwy wpływ na rośliny, gdyż osadzając się na powierzchni liści pochłaniają światło i zatykają aparaty szparkowe, utrudniając proces fotosyntezy. Największy wpływ na wielkość ich emisji mają źródła bytowo-komunalne, określane jako źródła powierzchniowe tzw. niska emisja. Drugą istotną przyczyną tych zanieczyszczeń są emisje pochodzące z energetyki zawodowej i transportu.

Gmina wiejska Miedziana Góra znajduje się w obrębie strefy świętokrzyskiej. Dla potrzeb dokonania rocznej oceny jakości powietrza za rok 2022 i 2023 wykorzystano wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania.

Monitoring GIOŚ w Kielcach⁴

Na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, co roku, w terminie do 30 kwietnia, dokonuje oceny jakości powietrza w danym województwie za poprzedni rok kalendarzowy. Gmina Miedziana Góra leży w strefie świętokrzyskiej, wyniki monitoringu powietrza w tej strefie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Wyniki monitoringu powietrza w strefie świętokrzyskiej przedstawione w rocznych ocenach jakości powietrza

Rok	Symbol klasy wynikowej												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
2022	A	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

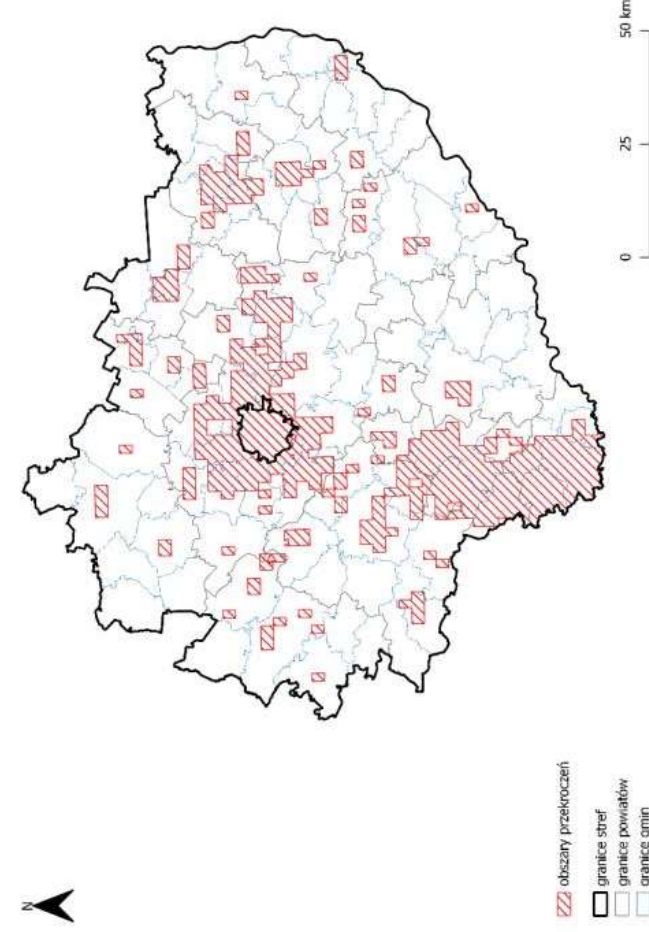
¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2;

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskały klasę A.

źródło: Roczna ocena, jakości powietrza w województwie świętokrzyskim, raport wojewódzki za lata 2022 - 2023

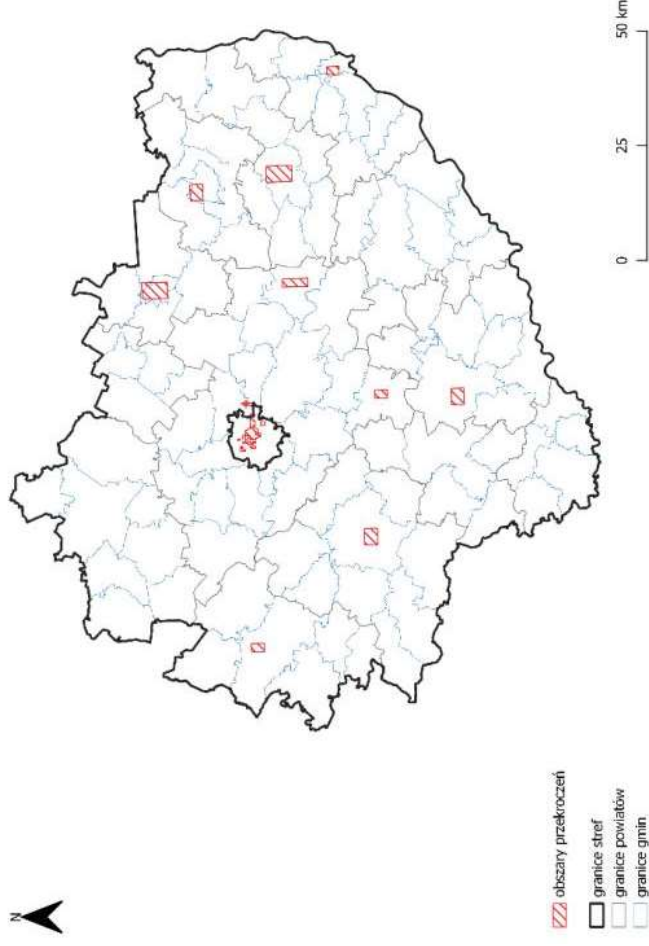
Zgodnie z zasadami oceny rocznej klasę strefy dla danego zanieczyszczenia, określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy, zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia, nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy, jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

⁴ Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za lata 2022 - 2023

Rysunek 19. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie świętokrzyskim w 2022 roku

źródło: GIOŚ

Rysunek 20. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie świętokrzyskim w 2023 roku

źródło: GIOŚ

Ponadto w latach 2022 - 2023 przeprowadzono ocenę, jakości powietrza, pod kątem ochrony roślin, wykonano dla jednej strefy w województwie świętokrzyskim: strefy świętokrzyskiej. W ocenie uwzględniono 3 substancje: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) i ozon (O₃). Podczas oceny ozonu dokonano dodatkowej klasyfikacji stref w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego.

Poniżej przedstawiono zestawienie wyników oceny dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenie rocznej dokonywanej pod kątem ochrony roślin.

Tabela 30. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 - 2023 rok, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Rok	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
2022	strefa świętokrzyska	A	A	A
2023	strefa świętokrzyska	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa świętokrzyska uzyskała klasę D2.

źródło: Roczna ocena, jakości powietrza w województwie świętokrzyskim, raport wojewódzki za lata 2022 - 2023

5.2. Monitoring hałasu

– Hałas drogowy

W roku 2022 przeprowadzono pomiary hałasu drogowego w otoczeniu drogi powiatowej 289T w miejscowości Tumlin (gmina Miedziana Góra).

Tabela 31. Wyniki pomiarów monitoringowych hałasu drogowego w porze dnia LAeqD i nocy LAeqN

Rejon badań	Współrzędne punktu	Wysokość punktu pom.	Odległość od krawędzi	Dopuszczalny poziom dźwięku LAeqD/ LAeqN	Równoważny poziom dźwięku LAeqD 6.00-22.00	Równoważny poziom dźwięku LAeqN 22.00-6.00	Przekroczenia LAeqD/LAeqN	Natężenie ruchu ogółem dzień/noc (16h/8h)
		[m]	[m]	[dB]	[dB]	[dB]	[dB]	[poj]
Tumlin (289 T) pow. kielecki	E 20.571233 N 50.946328	4	10	61/56	67,0	60,9	6,0/4,9	5422/447

Kolorem czerwonym zaznaczono przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku.

źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego w roku 2022

Przeprowadzone w 2022 roku pomiary hałasu drogowego w otoczeniu drogi powiatowej 289T w miejscowości Tumlin (gmina Miedziana Góra) wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu zarówno w porze dnia, jak i w nocy. Równoważny poziom dźwięku w dzień wyniósł **67,0 dB**, co oznacza przekroczenie normy o **6,0 dB**, natomiast w nocy osiągnął **60,9 dB**, przekraczając dopuszczalny poziom o **4,9 dB**.

Uzyskane wyniki wskazują na konieczność rozważenia działań ograniczających hałas drogowy w tym rejonie, szczególnie w kontekście dużego natężenia ruchu, które wynosiło **5422 pojazdy w ciągu dnia i 447 pojazdów w nocy**. Możliwe rozwiązania obejmują zastosowanie ekranów akustycznych, ograniczenie prędkości pojazdów lub modernizację nawierzchni drogi w celu redukcji emisji hałasu.

– **Hałas przemysłowy**

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pomiarów poziomu hałasu przemysłowego w różnych lokalizacjach na terenie gminy Miedziana Góra, wykonanych w dniach i porach nocnych w 2022 roku. Pomiarów dokonano w rejonach mieszkalnych i usługowych, z uwzględnieniem odległości od elewacji budynków oraz wysokości punktów pomiarowych. Celem tych pomiarów było ocena poziomu hałasu w różnych godzinach dnia i nocy, a także analiza wpływu otoczenia na komfort akustyczny mieszkańców.

Tabela 32. Wyniki pomiarów hałasu przemysłowego z roku 2022 z terenu gminy Miedziana Góra

Nazwa punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Odległość punktu pomiarowego od elewacji budynku	Wysokość [m]	Współrz. pp WGS84 (dł. geogr.)	Współrz. pp WGS84 (szer. geogr.)	Czas odniesienia	Laeq przed korektą [dB]	Laeq po korekcie [dB]
P-ul. Ekologiczna 250 Kostomłoty	Kostomłoty Drugie	Tereny mieszkaniowo - usługowe	więcej niż 2 m	4,00	20,535289	50,926067	Dzień 8h	41,8	41,8
P-ul. Ekologiczna 250 Kostomłoty	Kostomłoty Drugie	Tereny mieszkaniowo - usługowe	więcej niż 2 m	4,00	20,535289	50,926067	Noc 1h	42,0	42,0
P(2022) działka 138/7 Herby 57A	Miedziana Góra	Tereny mieszkaniowo - usługowe	więcej niż 2 m	4,00	20,546233	50,931836	Dzień 8h	50,2	50,2
P(2022) działka 138/7 Herby 57A	Miedziana Góra	Tereny mieszkaniowo - usługowe	więcej niż 2 m	4,00	20,546233	50,931836	Noc 1h	42,5	42,5
P(2022) działka 2166/2 ul. Laskowa 116	Kostomłoty Drugie	Tereny mieszkaniowo - usługowe	więcej niż 2 m	4,00	20,543736	50,921750	Dzień 8h	41,9	41,9
P(2022) działka 2166/2 ul. Laskowa 116	Kostomłoty Drugie	Tereny mieszkaniowo - usługowe	więcej niż 2 m	4,00	20,543736	50,921750	Noc 1h	39,6	39,6
P1 ul. Starowiejska 168 teren	Kostomłoty Drugie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	więcej niż 2 m	4,00	20,568458	50,927642	Dzień 8h	34,6	34,6
P1 ul. Starowiejska 168 teren	Kostomłoty Drugie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	więcej niż 2 m	4,00	20,568458	50,927642	Noc 1h	37,3	37,3
P2 Starowiejska 168 okno	Kostomłoty Drugie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	mniej niż 2 m	4,00	20,568483	50,927600	Dzień 8h	34,1	31,1
P2 Starowiejska 168 okno	Kostomłoty Drugie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	mniej niż 2 m	4,00	20,568483	50,927600	Noc 1h	36,0	33,0

Nazwa punktu pomiarowego	Miejscowość	Rodzaj terenu	Odległość punktu pomiarowego od elewacji budynku	Wysokość [m]	Współrz. pp WGS84 (dł. geogr.)	Współrz. pp WGS84 (szer. geogr.)	Czas odniesienia	Laeq przed korektą [dB]	Laeq po korekcie [dB]
P3 Kostomłoty Dругie ul. Szkolna 14 teren	Kostomłoty Dругie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	więcej niż 2 m	4,00	20,568164	50,927908	Dzień 8h	37,0	37,0
P3 Kostomłoty Dругie ul. Szkolna 14 teren	Kostomłoty Dругie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	więcej niż 2 m	4,00	20,568164	50,927908	Noc 1h	39,5	39,5
P4 Kostomłoty Dругie ul. Szkolna 14 elewacja	Kostomłoty Dругie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	mniej niż 2 m	4,00	20,568233	50,928033	Dzień 8h	34,6	31,6
P4 Kostomłoty Dругie ul. Szkolna 14 elewacja	Kostomłoty Dругie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	mniej niż 2 m	4,00	20,568233	50,928033	Noc 1h	38,4	35,4

źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach

5.3. Gospodarka wodna

5.3.1. Monitoring wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny, jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz., 1478) przy czym zgodnie z ust. 3 tego artykułu badania, jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych oraz obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego należą do kompetencji organów Inspekcji Ochrony Środowiska.

Celem wykonywania badań jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa oraz ochrony przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem, jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych hydromorfologicznych. Ogólna ocena stanu JCWP jest wypadkową klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Część wód może być oceniana, jako w stanie dobrym tylko i wyłącznie w przypadku, kiedy jej stan/potencjał ekologiczny jest, co najmniej dobry i stan chemiczny jest dobry. W przypadku stanu/potencjału poniżej stanu dobrego lub stanu chemicznego poniżej dobrego, część wód jest oceniona, jako w stanie złym, niezależnie od oceny drugiego komponentu lub od dostępności oceny dla drugiego komponentu.

W latach 2022–2023, monitoringiem jakości wód powierzchniowych objęte zostały 2 jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) leżące na terenie gminy Miedziana Góra:

1. Bobrza (kod PLRW20000321648295), badana w punkcie pomiarowo-kontrolnym (ppk) Bobrza – Radkowice (kod ppk PL01S1001_1468), który zlokalizowany jest na terenie gminy Chęciny;
2. Sufraganiec (kod PLRW20000621648269), badana w ppk Sufraganiec – Podgórze (kod ppk PL01S1001_1483), który zlokalizowany jest na terenie miasta Kielce.

W latach 2022–2023 w ww. jednolitych częściach wód powierzchniowych dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych. Nie dokonano klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Wykonana w roku 2022 klasyfikacja JCWP Bobrza przedstawia się następująco:

- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów biologicznych wykazała słaby stan ekologiczny (klasa 4), o czym zdecydowały badane w tej JCWP makrofity i fitobentos;
- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów hydromorfologicznych wykazała bardzo dobry stan ekologiczny (klasa 1);
- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów fizykochemicznych z gr. 3.1-3.5 wykazała, że nie zostały dotrzymane wymagania dobrego stanu ekologicznego (klasa >2) w zakresie tych elementów;

- klasyfikacja elementów fizykochemicznych z grupy 3.6 (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) wykazała dobry stan ekologiczny (klasa 2);
- klasyfikacja wskaźników chemicznych wykazała przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości dla fluorantenu i benzo(a)pirenu monitorowanych w wodzie.

Klasyfikacja JCWP Sufraganiec przedstawia się następująco:

- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów biologicznych wykazała umiarkowany stan ekologiczny (klasa 3), o czym zdecydowały badane w tej JCWP makrofity i fitobentos;
- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów hydromorfologicznych wykazała dobry stan ekologiczny (klasa 2);
- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów fizykochemicznych z gr. 3.1-3.5 wykazała, że nie zostały dotrzymane wymagania dobrego stanu ekologicznego (klasa >2) w zakresie tych elementów;
- klasyfikacja wskaźników chemicznych wykazała przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości dla benzo(a)pirenu monitorowanego w wodzie. Nie dokonano klasyfikacji heptachloru z uwagi na granicę oznaczalności wyższą niż EQS.

Wykonana w roku 2023 klasyfikacja JCWP Bobrza przedstawia się następująco:

- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów biologicznych wykazała dobry stan ekologiczny (klasa 2), o czym zdecydowała ichtiofauna – jedyny badany w tej JCWP wskaźnik biologiczny;
- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów fizykochemicznych z gr. 3.1-3.5 wykazała, że nie zostały dotrzymane wymagania dobrego stanu ekologicznego (klasa >2) w zakresie tych elementów;
- klasyfikacja wskaźników chemicznych wykazała przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości dla fluorantenu i benzo(a)pirenu monitorowanego w wodzie i difenyleterów bromowanych oraz rtęci i jej związków badanych w biocie.

Klasyfikacja JCWP Sufraganiec przedstawia się następująco:

- klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów fizykochemicznych z gr. 3.1-3.5 wykazała, że nie zostały dotrzymane wymagania dobrego stanu ekologicznego (klasa >2) w zakresie tych elementów;
- klasyfikacja wskaźników chemicznych wykazała przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości dla fluorantenu i benzo(a)pirenu monitorowanego w wodzie oraz maksymalnych wartości stężeń dla benzo(b)fluorantenu i benzo(g,h,i)peryenu. Nie dokonano klasyfikacji heptachloru z uwagi na granicę oznaczalności wyższą niż EQS.

5.3.2. Monitoring wód podziemnych

Ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. Prawo wodne (Dz.U. 2023 poz., 1478) zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. Badania i klasyfikację wód podziemnych w punktach sieci krajowej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie GIOŚ.

Celem monitoringu wód podziemnych jest dostarczenie informacji, o jakości tych wód, obserwacja zachodzących zmian chemizmu oraz sygnalizacja zagrożeń w skali regionu i kraju. Wyniki badań i ocen są pomocne do optymalizacji związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód oraz działań mających na celu utrzymanie lub osiągnięcie ich dobrego stanu.

Na terenie gminy Miedziana Góra nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych, tym samym nie prowadzono badań wód podziemnych.

5.4. Monitoring jakości gleb

Na terenie gminy Miedziana Góra nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych i nie prowadzono badań monitoringu chemizmu gleb ornych realizowanego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Podsumowanie

Analizie poddano 51 zadań, które zostały wyznaczone w ramach 11 obszarów interwencji. Podjęto się realizacji 46 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 90,20 % co jest dobrym wynikiem. Niniejszy raport obejmuje ostatni okres sprawozdawczy za lata 2022-2023 z „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023”.

Zadaniami niezrealizowanymi były:

1. Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska;
2. Budowa i wyznaczenie tras pieszo-rowerowych na terenie gminy Miedziana Góra;
3. Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone);
4. Prowadzenie monitoringu jakości gleb;
5. Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody.

Większość zrealizowanych zadań jest długofalowa, to znaczy, że przedsięwzięcia są działaniami ciągłymi (wykonywanymi na bieżąco w ramach potrzeb i dostępnych środków finansowych) i cyklicznymi (corocznymi).

Nakłady poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2022 – 2023 wyniosły ponad 47 mln zł. Władze gminy oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację Programu największe nakłady finansowe przeznaczyły na działania inwestycyjne związane z gospodarką wodno-ściekową (ponad 23 mln zł).

W latach 2022 – 2023 w gminie Miedziana Góra zrealizowano szereg inwestycji poprawiających infrastrukturę drogową, oświetleniową oraz jakość powietrza. Przebudowano ul. Malachitową, modernizując nawierzchnię i infrastrukturę drogową. W ramach rozbudowy oświetlenia zamontowano nowe słupy, wymieniono źródła światła na LED oraz doświetlono ciągi piesze. Przebudowano i wyremontowano drogi gminne, utwardzając nawierzchnie i uzupełniając ubytki. Przeprowadzono kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz kontynuowano program ograniczania niskiej emisji poprzez dofinansowanie wymiany źródeł ciepła na nowoczesne i ekologiczne systemy ogrzewania.

W zakresie ochrony przed hałasem w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniono zapisy dotyczące ochrony terenów o korzystnych warunkach akustycznych oraz zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. WIOŚ w Kielcach przeprowadził dwie kontrole emisji hałasu z obiektów działalności gospodarczej, natomiast analiza ruchu na drogach wojewódzkich nr 748 i 750 wykazała, że ich natężenie nie wymaga sporządzania map akustycznych.

Następnym obszarem interwencji była ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, w tym ograniczenie lokalizacji sieci wysokiego napięcia w gęsto zabudowanych rejonach oraz wyznaczenie stref technicznych. W latach 2022 – 2023 WIOŚ przeprowadził cztery kontrole poziomu pól elektromagnetycznych, a przedsiębiorcy monitorowali i dostosowywali emisję promieniowania do dopuszczalnych norm.

W obszarze gospodarowanie wodami prowadzono ewidencję przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych. PGW Wody Polskie przeprowadziło konserwację

cieków wodnych, usuwając przeszkody, takie jak martwe drzewa i tamy bobrowe, a także realizowało konserwację rowów melioracyjnych, dbając o prawidłowe funkcjonowanie urządzeń melioracyjnych w gminie.

Kolejnym z obszarów była gospodarka wodno – ściekowa w ramach, której Gmina Miedziana Góra realizowała inwestycje związane z budową i modernizacją sieci kanalizacyjnych i wodociągowych w miejscowościach takich jak Przyjmo, Miedziana Góra, Tumlin i innych. W ramach tych prac wykonano budowę nowych przyłączy wodociągowych oraz przeprowadzono wypłatę odszkodowań związanych z przekazaniem sieci wodociągowych. Projekty były finansowane z budżetu gminy oraz dofinansowania unijnego.

W ramach gospodarowania zasobami geologicznymi w dokumentach planistycznych gminy uwzględniono obszary zawierające złoża kopalin, zgodnie z wytycznymi otrzymanymi od odpowiednich instytucji, w celu ochrony zasobów tych złóż.

Obszar interwencji dotyczący gleby cechował się realizacją takich zadań jak rekultywacja gleb zdegradowanych w kierunku rolnym lub leśnym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i decyzjami administracyjnymi, opierając się na Ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W tym samym okresie zwiększyło się zainteresowanie rolników stosowaniem „dobrych praktyk rolniczych”, w tym działań związanych z integrowaną ochroną roślin, poprawą struktury gleby oraz ograniczeniem emisji amoniaku. Ponadto, udzielono wsparcia rolnikom przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie wymiany pokrycia dachowego z eternitu na blachę.

W latach 2022-2023 Gmina Miedziana Góra realizowała działania związane z gospodarką odpadami, w tym odbiór odpadów komunalnych, selektywną zbiórkę oraz zwiększenie poziomów recyklingu, które wyniosły 35,73% w 2022 roku i 44,74% w 2023 roku. W ramach systemu gospodarki odpadami funkcjonowały punkty selektywnego zbierania odpadów (PSZOK), a także prowadzono edukację mieszkańców. W gminie nie zidentyfikowano dzikich wysypisk śmieci. Dodatkowo realizowano Program usuwania wyrobów zawierających azbest, w ramach którego usunięto ponad 20 000 m² azbestu.

W obszarze ochrony przyrody i krajobrazu realizowano działania ochrony przyrody w gminie Miedziana Góra i na obszarach Natura 2000, w tym wykaszanie torfowisk oraz nasadzenia drzew i krzewów miododajnych. Dodatkowo, w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego uwzględniono formy ochrony przyrody. Planowane są kolejne prace w ramach projektu FENIKS 2021-2027.

W obszarze zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi na terenie gminy Miedziana Góra nie zidentyfikowano zakładów o dużym ani zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Brak takich zagrożeń sprzyja bezpieczeństwu środowiskowemu i społecznemu.

W latach 2022-2023 Gmina Miedziana Góra kontynuowała edukację ekologiczną, publikując artykuły o segregacji odpadów oraz organizując konkursy „Listy do Ziemi” i „Eko-postać” dla dzieci i młodzieży. Przeprowadzono akcje edukacyjne w szkołach dotyczące selektywnej zbiórki odpadów, recyklingu i szkodliwości palenia śmieci. Regularnie organizowano spotkania z mieszkańcami na temat kompostowania bioodpadów. Wszystkie działania finansowane były z budżetu gminy.

Gmina wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie gminy Miedziana Góra wskazuje m.in. na wzrost długości przyłączy do sieci gazowniczej, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz wzrost powierzchni lasów.

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska i kontynuację realizacji wyznaczonych działań. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie dalszych celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy, jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na liczne podejmowane działania oraz wynikająca z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra za lata 2022 – 2023 **ocenia się pozytywnie.**

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.12.2023 r.)	11
Tabela 2. Procesy demograficzne w gminie Miedziana Góra w latach 2013-2023	12
Tabela 3. Bezrobocie na terenie gminy Miedziana Góra	13
Tabela 4. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Miedziana Góra	14
Tabela 5. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Miedziana Góra	14
Tabela 6. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Miedziana Góra	19
Tabela 7. Charakterystyka JCWPd na terenie gminy Miedziana Góra	21
Tabela 8 Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Miedziana Góra	24
Tabela 9. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Miedziana Góra	34
Tabela 10. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Miedziana Góra	35
Tabela 11. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza	37
Tabela 12. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przed hałasem	47
Tabela 13. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	49
Tabela 14. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami	51
Tabela 15. Ilość zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w gminie Miedziana Góra	51
Tabela 16. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa	53
Tabela 17. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarowanie zasobami geologicznymi	57
Tabela 18. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gleby	58
Tabela 19. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów	59
Tabela 20. Odpady odebrane od właścicieli nieruchomości w 2022 i 2023 r. bezpośrednio z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy	60
Tabela 21. Odpady zebrane w 2022 i 2023 r. w PSZOK	60
Tabela 22. Odpady komunalne odebrane w 2022 i 2023 r. z nieruchomości niezamieszkałych, na których odpady komunalne powstają w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej	61
Tabela 23. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przyrody i krajobrazu	64
Tabela 24. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami ...	65
Tabela 25. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami ...	66
Tabela 26. Ocena realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska	67
Tabela 27. Poniesione koszty podczas realizacji Programu Ochrony Środowiska	68
Tabela 28. Wskaźniki monitoringu realizacji na terenie gminy Miedziana Góra w latach 2022-2023 ..	70
Tabela 29. Wyniki monitoringu powietrza w strefie świętokrzyskiej przedstawione w rocznych ocenach jakości powietrza	73
Tabela 30. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 - 2023 rok, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)	75
Tabela 31. Wyniki pomiarów monitoringowych hałasu drogowego w porze dnia LAeqD i nocy LAeqN	75
Tabela 32. Wyniki pomiarów hałasu przemysłowego z roku 2022 z terenu gminy Miedziana Góra	77

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Miedziana Góra na tle powiatu kieleckiego	7
Rysunek 2. Sołectwa na tle gminy Miedziana Góra	8
Rysunek 3. Położenie Gminy Miedziana Góra na tle regionów fizycznogeograficznych	9
Rysunek 4. Układ głównych dróg na terenie gminy Miedziana Góra	10
Rysunek 5. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	12
Rysunek 6. Średnie temperatury i opady występujące na terenie gminy Miedziana Góra	15
Rysunek 7. Róża wiatrów gminy Miedziana Góra	16
Rysunek 8. JCWP na tle gminy Miedziana Góra	20
Rysunek 9. Gmina Miedziana Góra na tle JCWPd	22
Rysunek 10. Gmina Miedziana Góra na tle Zbiorników Wód Podziemnych	23
Rysunek 11. Złoża zlokalizowane na terenie gminy Miedziana Góra	25
Rysunek 12. Park krajobrazowy na terenie gminy Miedziana Góra	27
Rysunek 13. Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Miedziana Góra	29
Rysunek 14. Natura 2000 na terenie gminy Miedziana Góra	31
Rysunek 15. Rezerваты przyrody i stanowiska dokumentacyjne na terenie gminy Miedziana Góra ...	33
Rysunek 16. Użytek ekologiczny, pomniki przyrody oraz zespół przyrodniczo krajobrazowy na terenie gminy Miedziana Góra	35
Rysunek 17. Nadleśnictwo na terenie gminy Miedziana Góra	36
Rysunek 18. Lokalizacja stacji bazowych na terenie gminy Miedziana Góra	50
Rysunek 19. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie świętokrzyskim w 2022 roku	74
Rysunek 20. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie świętokrzyskim w 2022 roku	74